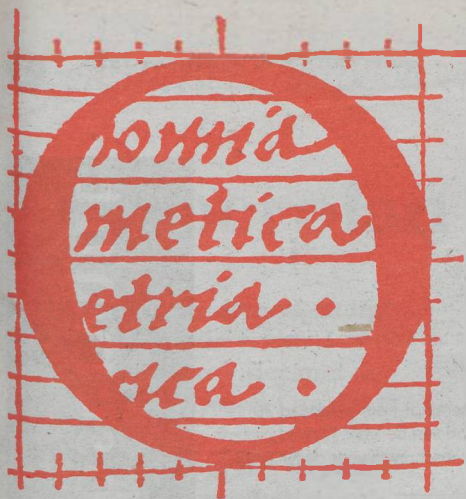

Inhoud

Wie regelmatig 's middags achter het bureau een dutje doet of zelfs even gestrekt gaat, moet oppassen. Dutjes zijn lang niet altijd gezond. Ze kunnen de nachtrust verstoren weet de promovendus Van Diest en soms zelfs hartklachten veroorzaken. Beter is het om 's morgens en aan het eind van de middag naar en van het werk te fietsen. Dat is niet alleen goed voor de conditie, het kan u ook een pluim van het college van bestuur opleveren. Het college wil namelijk het autoverkeer van en naar Randwyck aanpakken. Allereerst door de werknemers weer op de fiets te krijgen. Veel heeft de universiteit daar niet voor over. Een fietsreparatiehok komt er niet op Randwyck en de actieve wielrenners hoeven in de toekomst ook niet op een doucheruimte op het werk te rekenen. Misschien dat carpoolen dan toch een betere oplossing is.

Klein geluk in de Kapoenstraat: Judy van Erven en Caroline Roulaux behoren sinds gisteren tot de eerste milieugezondheidkundigen in Nederland - zie pagina 9 - (foto Nelis Tutkey)

Onderwijsspecialisten kritisch over HOOP

'Maatregelen tegen vervlakking academisch onderwijs voorbarig'

Volgens de onderwijs-specialisten van CDA, PvdA, D66 en Groen Links is de poging van minister Ritzen en staatssecretaris Cohen om de 'vervlakking' van het wetenschappelijk onderwijs tegen te gaan geforceerd. Beter is het om eerst de effecten af te wachten van de maatregelen in het middelbaar onderwijs. Verder moet een duidelijker onderscheid worden aangebracht tussen wetenschappelijke en beroepsopleidingen.

Het probleem van de massaliteit in het wetenschappelijk onderwijs laat zich volgens de woordvoerders op dit moment niet oplossen door de propedeuse te verzwaren, studenten aan het eind van het eerste jaar weg te sturen of de overstap van hbo naar universiteit te bemoeilijken, zoals in het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) wordt geopperd. A. Nuis (D66) noemt zo'n oplossing "lapwerk". Met T. Netelenbos (PvdA) meent hij dat Ritzen en Cohen de omgekeerde weg bewandelen. Eerst moeten de bewindslieden de effecten van de basisvorming en de 'doorstroomprofielen' in het middelbaar onderwijs afwachten. Van deze maatregelen wordt immers verwacht dat zij scholieren veel beter zullen selecteren voor een oplei-

ding die bij hen past. Pas daarna zou selectie in het hoger onderwijs kunnen worden overwogen. "Deze plannen komen jaren te vroeg", aldus Netelenbos.

In een reactie sprak staatssecretaris Cohen dat dinsdag tegen. Volgens hem is het verstandig om het probleem van de vervlakking nu al aan de orde te stellen, en daarbij rekening te houden met maatregelen die in het middelbaar onderwijs in gang zijn gezet. Bovendien zal het nog geruime tijd duren voordat de voorstellen in het HOOP gerealiseerd kunnen worden, aldus Cohen.

De kamerleden verwachten vooralsnog meer van een herverdeling van studies in het hoger onderwijs. Alle vier fracties zijn het erover eens dat de huidige verdeling geforceerd is. Aan universiteiten worden volgens de woordvoerders niet-wetenschappelijke opleidingen (zoals rechten en tandheelkunde) gegeven en groeit het aantal niet-wetenschappelijke 'kundes' gestaag. En hogescholen verzorgen sommige opleidingen die volgens Netelenbos "veel zwaarder" zijn dan universitaire studies.

Van een opgelegde herverdeling wil Cohen niet weten, blijkt uit het HOOP. Universiteiten moeten zelf bepalen of zij bepaalde studies al of niet opheffen. Wel wil hij een scherper onderscheid aanbrengen tussen hbo en wo. Niet door overheveling van beroepsgerichte studies naar het hbo, maar door het wetenschappelijke element van universitaire studies te versterken, te beginnen in de propedeuse. Binnen die studies wil Cohen verschillende profielen

of differentiaties aanbrengen. Te denken valt volgens de staatssecretaris aan een 'super-wetenschappelijke' richting voor studenten die verder willen in de wetenschap, en een algemene richting voor studenten die op de gewone arbeidsmarkt terecht komen. Die zou zich dan van het hbo onderscheiden door de academische vorm van het onderwijs.

Het zou logischer zijn om duidelijk onderscheid te maken tussen verschillende soorten opleidingen in één stelsel van hoger onderwijs, menen Netelenbos, Nuis en Lankhorst (Groen Links). Als elke studie duidelijk wordt getypeerd, kunnen aanstaande studenten daar op de middelbare school zo goed mogelijk voor worden geselecteerd. Een mogelijkheid is volgens Netelenbos ook dat studies wetenschappelijke en praktische afstudeerrichtingen invoeren.

De woordvoerders verzetten zich unaniem tegen de suggestie in een oude versie van het HOOP dat universitaire studies een hogere plaats in de onderwijspiramide innemen dan beroepsopleidingen. Volgens hen is het niveau van beide soorten volkomen gelijkwaardig.

Toch wil het CDA het duale stelsel handhaven. Daarbinnen moeten de opleidingen wellicht anders worden verdeeld over hogescholen en universiteiten, denkt woordvoerder Boers. "Het is nu vaak onduidelijk waar een opleiding voor staat. Bedrijfsleven en overheid kunnen er geen touw meer aan vast knopen." Kundes horen in elk geval in het hbo thuis, aldus Boers.

HOP/Pieter Evelein

Kamer boos over uitlekken HOOP

"Een schande! Een schande is het!" Net terug van een weekje buitenland, laat VVD-kamerlid Jan Franssen briesend weten dat hij geen commentaar wenst te leveren op het uitgelekte HOOP. Dat journalisten hem bellen - geen probleem. Maar hij wenst niet mee te doen aan het circus. Een staatsrechtelijk affront jegens de koningin, dat is het.

Het is een gewoonte dat ver voor Prinsjesdag delen van begrotingen bij de media belanden. Onderwijs, en dan met name de studiefinanciering, is daarbij een dankbare prooi. Ook twee jaar geleden stonden de plannen voor het hoger onderwijs vrijwel integraal voortijdig in de krant. Tot woede van de kamerleden, die de stukken pas op de derde dinsdag in september krijgen. Zij die toch willen meepraten vragen journalisten naar de inhoud, een enkeling geeft geen commentaar.

Dit jaar is de woede in de Tweede Kamer tot ongekende hoogte gestegen. Niet alleen zijn het HOOP en de Memorie van Toelichting uitgelekt, minister Ritzen en staatssecretaris Cohen hebben op eigen initiatief een aantal nog vertrouwelijke plannen toegelicht aan de pers.

"Om een verkeerde beeldvorming te voorkomen", verklaarde Cohen afgelopen dinsdag. Want weken later laten de zaken zich niet meer rechtbreien.

Het ministerie staat vrijwel machteloos tegen de ontijdige publiciteit. Jaar na jaar peinst men zich in Zoetermeer suf. Concepten van het HOOP zijn al eens gedrukt op gekleurd papier dat niet kan worden gekopieerd, medewerkers is persoonlijk en zeer dringend op het hart gedrukt om niet te lekken en er zijn minder exemplaren verspreid: het heeft allemaal niet mogen helpen.

Het grootste probleem speelt zich wellicht buiten het ministerie af. Belanghebbenden, zoals de verenigingen van universiteiten en hogescholen, krijgen de concepten toegezonden. Een kopie is daar snel gemaakt, een citaat snel doorverteld aan de pers. Vooral als dat in het eigen belang is. Voorzitter Kemner van de HBO-raad stuurde op 11 augustus een (niet-vertrouwelijke) brief aan een aantal kopstukken in het hbo. De kern van het HOOP wordt in enkele alinea's samengevat. Kemner roept de kopstukken op bij de opening van het studiejaar te protesteren tegen de "opwaardering van het wo" (wetenschappelijk onderwijs), de "aanscherping van de schotten" tussen hbo en wo en het lozen van overtoollige universitaire studenten in het hbo. (HOP/Pieter Evelein)

• PROMOTEX is kwaliteit!!! 043-610965.

[illegible]

1,50
3,00
5,00
7,50
10,00
12,50

- Eiken Jugendstil buffetkast 120x185x59 80 jr
f 1150.- 883120.

• De MATENAVOND pikt TIEBIE'S jeugdige allebonneur-meisjes niet meer.

- Gek op gedichten? Ja! Donderdag 23-9, 20.00 uur. Tafelstraat 13 tel 215651.

bservant

HOP
Samen met negen
andere
universiteitsbladen is
Observant
aangesloten bij het
Hoger Onderwijs
Persbureau.

Mr. E.G.J. Steur,
directeur FdG

Vervoerplan moet auto's uit Randwyck weren

Als het aan de universiteit ligt komen de Randwyckse medewerkers minder met de auto naar hun werk. Om dat te bereiken is een vervoerplan gemaakt dat voorziet in een terugdringing van het aantal autokilometers in het woon-werkverkeer met acht procent. Carpools en dienstfietsen worden de belangrijkste wapens in de strijd tegen het autoverkeer. Daarnaast heeft de universiteit voor haar medewerkers een korting weten te bedingen bij NS en busvervoer.

Personeelsleden van de Rijksuniversiteit Limburg (RL) moeten meer gebruik gaan maken van elkaars auto, zegt het vervoerplan. De organisatie van het carpoolen wordt gedurende drie maanden (oktober tot en met december van dit jaar) uitgevoerd door een nog aan te stellen halfzijdse medewerker. Hij zal op grond van postcodes en werktijden de potentiële carpools samenstellen. Daarna gaat hij de betreffende medewerkers benaderen met de vraag of ze de bedachte autodeling ook daadwerkelijk willen uitvoeren. Het academisch ziekenhuis heeft te kennen gegeven mee te willen doen aan dit project. Carpooling zal een besparing van zes procent op het totaal aantal autokilometers opleveren. Dat heeft het adviesbureau NEA, dat het college van bestuur adviseerde bij het totstandkomen van het vervoerplan, berekend. NEA baseert haar gegevens op een enquête die is gehouden onder het personeel van de RL op Randwyck. In dat onderzoek werd bekeken hoe mensen zich vervoerden en in hoeverre ze bereid waren daar verandering in aan te brengen.

De overige twee procent zullen moeten voortkomen uit het stimuleren van fietsgebruik. Van personeelszijde wordt al langer gepleit voor douches en reparatievoorzieningen, maar die optie acht het universi-

teitsbestuur niet haalbaar. Volgens mr. H. Manders, die het plan heeft geschreven, zal een te grote groep medewerkers op bepaalde tijdstippen van die voorzieningen gebruik willen maken. En dan wordt het te duur.

Wel zal de universiteit een aantal dienstfietsen aanschaffen waarmee tussen de verschillende lokaties gereisd kan worden. Hoeveel is nog niet bekend. Ook zal de gemeente gevraagd worden iets te doen aan de onveilige fietsroutes die naar Randwyck leiden.

Meevaller

Naast carpools en dienstfietsen is er ook gedacht over de bijdrage die trein en bus in de strijd tegen de autokilometers kunnen leveren. Het adviesbureau NEA ging uit van 0,1 procent besparing, bij gelijkblijvende treinprijzen. Op het gebied van de prijzen heeft het college van bestuur onlangs een klein succes geboekt: met de NS is overeengekomen dat RL-medewerkers vijf procent korting krijgen op abonnementen. Het busvervoer biedt drie procent. De faculteitsdirecteuren zijn bereid de overige 95 (respectievelijk 97) procent voor te schieten. De medewerker die zo'n abonnement koopt, wordt maandelijks een bedrag ingehouden op zijn salaris. In hoeverre deze financiële stimulans kan bijdragen in het terugdringen van het autogebruik, is niet bekend.

Niet iedereen zal de gevolgen van het vervoerplan in zijn beurs voelen. Dat lot treft alleen medewerkers wier vergoeding voor woon-werkverkeer is gebaseerd op de goedkoopste wijze van openbaar vervoer. Bij hen zal de vergoeding naar beneden worden bijgesteld, op basis van de korting op de abonnementsprijzen. Het plan voorziet niet in expliciete dwangmaatregelen om het gebruik van carpools, fietsen, of openbaar vervoer te stimuleren. Wel worden er suggesties gedaan om in de toekomst strenger te gaan optreden tegen notoire automobilisten waarvan gebleken is dat ze best op een andere manier naar hun werk kunnen komen: "Hierbij kan gedacht worden aan

betaald parkeren en het bevroren van de reiskostenvergoeding."

Minder dienstreizen

In het vervoerplan wordt alleen gekeken naar het woon-werkverkeer. Dat de nieuwe maatregelen ook zullen leiden tot verminderd autogebruik bij dienstreizen is volgens de opsteller van het plan, mr. H. Manders, "wel te verwachten". Wat de financiële consequenties van het plan zijn, is moeilijk te berekenen. De ontwikkelkosten van het vervoerplan (de rekening van NEA) bedragen honderdduizend gulden. Daar komen nog de personeelskosten voor de extra carpoolmedewerker en de aanschaf van de dienstfietsen bij. Daar staat tegenover dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft beloofd vijftig procent van de ontwikkelkosten te

vergoeden als met het vervoerplan een terugdringing van twintig procent van de autokilometers kan worden bereikt. Als er minder wordt bespaard, wordt de bijdrage van V en W naar rato bijgesteld.

De fietsenrekken moeten voller, vindt het college van bestuur (foto Nelis Tutkey)

Wim Ortjens

Economen krijgen sociale vaardigheden bijgebracht

De economische faculteit wil meer aandacht besteden aan sociale en communicatieve vaardigheden, zoals interviewen en onderhandelen. Tot nu toe werden deze vaardigheden vooral "spelenderwijs" getraind, maar als het aan de faculteit ligt worden daar aparte blokken voor gereserveerd.

Volgens prof. dr. A. van Witteloostuyn klagen bedrijven al jaren dat het "bijzonder slecht gesteld is" met de beheersing van bepaalde vaardigheden door afgestudeerde economen. De voorzitter van de studierichtingscommissie (SRC) is dan ook ingenomen met het plan om daar meer aandacht aan te gaan besteden.

In dat plan - een initiatief van onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch (O en O) en de secties marketing en organisatie van de vakgroep bedrijfseconomie - wordt voorgesteld om doctoraalstudenten te laten oefenen in 'interviewtechnieken, adviesvaardigheden en onderhandelen in (inter)nationale context en conflicthantering'.

De opsteller van het plan, de projectgroep SCVO (Sociaal en Communicatief Vaardigheids Onderwijs) wijst erop dat de economische faculteit van de RL nu al veel aandacht besteedt aan vakgerichte vaardigheden ("domeinspecifiek"). Deze worden sinds 1991 expliciet getraind in blokken als levensverzekeringswiskunde, algoritmisch programmeren en lezen van een beleidsdocument. Algemene vaardigheden ("niet domeinspecifiek") komen daarentegen vooral impliciet aan bod: lezen bij het studeren, schrijven bij het maken van opstellen, spreken en luisteren tijdens de bijeenkomsten van de onderwijsgroep. Nu wil de faculteit ook die algemene vaardigheden expliciet gaan onderwijzen, in aparte blokken dus.

In de nota 'Sociaal-communicatief vaardigheidsonderwijs in de FdEW' wordt voorgesteld om die trainingen tijdens drie perioden (twee van twee en een van vier weken) te gaan geven. Om het een en ander op te zetten en te coördineren stelt de projectgroep voor om een extra toegevoegd docent aan te stellen. De leden zelf hebben te kennen gegeven als trainer te willen fungeren.

Het SRC is al akkoord gegaan, en het plan zal op 21 september in de faculteitsraad worden besproken. Als de raad de nota goedkeurt, zal de faculteit een aanvraag indienen bij het profileringsfonds voor ondersteuning van het plan. De projectgroep denkt 60.000 gulden nodig te hebben voor de aanstelling van de vaardigheidsdocent.

Wim Ortjens

Bouw van 150 wooneenheden in de binnenstad gaat toch door

ING-bank trekt zich terug uit Wonen boven Winkels

De ING-bank heeft zich teruggetrokken uit het project Wonen boven Winkels. De twee miljoen gulden die de bank net als de Rijksuniversiteit Limburg, de gemeente Maastricht en de woningbouwvereniging Sint Matthias op tafel zou leggen om de voortgang van het project veilig te stellen, blijven in de kluis liggen. De bouw van de geplande 150 woningen komt echter niet in gevaar omdat de gemeente Maastricht niet twee maar drie miljoen gulden extra wil investeren en de dalende rente de kosten drukt.

In 1990 startten de universiteit, de gemeente Maastricht, de woningbouwvereniging Sint Matthias en de ING-bank (toen nog NMB-bank) met 'Wonen boven Winkels'. Een project dat de leegstaande verdiepingen boven winkels in de Maastrichtse binnenstad bewoonbaar wil maken voor studenten en werkenden. De eerste 53 woningen zijn al gereed. Vorig jaar november leek het er even op dat het bij die 53 verdiepingen, kamers en etages zou blij-

ven. Door lager uitvallende overheidssubsidies (van de subsidie op woningverbetering is nog maar dertig procent van het oorspronkelijke bedrag overgebleven) en de slechte staat (slechter dan vooraf was geschat) waarin de nog te renoveren panden zich bevonden, stegen de bouwkosten schrikbarend. Zonder financiële hulp van de vier partners van de commanditaire vennootschap zou het project een vroege dood sterven. Er werd een gezamenlijke kapitaalinjectie van acht miljoen aan de vier gevraagd. De rest van de vijftien miljoen gulden die nodig is voor de bouw van de 150 geplande wooneenheden zou betaald kunnen worden uit subsidies en hypothecaire leningen. Voor die leningen tonen op dit moment onder andere het Sociaal Fonds Bouwnijverheid, het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds en de Bank voor Nederlandse Gemeenten belangstelling.

De universiteitsraad, de woningbouwvereniging en de gemeente besloten eind vorig jaar en begin dit jaar om de gevraagde twee miljoen over te maken. De ING-bank zag daar vanaf. Het project is voor de bank commercieel gezien minder aantrekkelijk geworden omdat de subsidies zijn teruggelopen en er dus meer eigen kapitaal moet worden ingebracht. Op de korte termijn moet er dus geld bij en laat de

winst op het gebruikte kapitaal nog een paar jaar op zich wachten.

Het terugtrekken van de ING-bank heeft geen gevolgen voor de definitieve voortgang van het project, al heeft het door de discussie over de acht miljoen wel een half jaar vertraging opgelopen. Door een verhoging van de bijdrage van de gemeente van twee naar drie miljoen en de dalende rentestand (van 8% naar 6%) kan de bouw van de 150 wooneenheden gewoon doorgaan, verzekert ir. H. Fekkers, hoofd van de dienst Instellingsstrategie en Internationale Samenwerking van de RL en vertegenwoordiger van de universiteit in het project. De RL hoeft dus niet meer dan de eind vorig jaar toegezegde twee miljoen te investeren.

Nieuwe projecten denken de overgebleven drie partners in de toekomst uit de huuropbrengsten van de 203 wooneenheden te kunnen financieren. En die nieuwe projecten zullen er zeker zijn nu de aanvankelijke weerstand tegen 'Wonen boven Winkels' in de stad is verdwenen. Op dit moment is er zelfs een wachtlijst van eigenaren die eventueel hun pand aan het project te verkopen.

Riki Janssen

Maastrichtse studenten zijn de beste klanten van Erasmus

De studenten van de Rijksuniversiteit Limburg lijken reislustiger dan hun collega's in de rest van het land. De RL verwierf vorig academisch jaar, gemeten naar de omvang van de studentenpopulatie, gemiddeld twee en een halve keer zo veel Erasmusbeurzen als de andere instellingen. Helaas worden de beurzen ook door de RL, zij het in mindere mate dan door de andere universiteiten, niet altijd allemaal benut.

Dit blijkt uit de Voortgangsrapportage Internationalisering van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Een interne rapportage die de scores van de andere universiteiten er als vergelijkingsmateriaal bijhaalt. De RL verwerft niet alleen relatief veel meer Erasmusbeurzen, zij besteedt ook meer van de eenmaal toegewezen beurzen dan de meeste andere instellingen. Zo vertrok er in het studiejaar 1991/1992 bijna driekwart van de Maastrichtse studenten voor wie een beurs was aangevraagd, ook daadwerkelijk naar het buitenland. Alleen Nijmegen en Tilburg benaderen dit percentage. Groningen, Rotterdam en de Universiteit van Amsterdam konden iets meer dan de helft van de studenten voor wie een

beurs was verworven ook echt uitzwaaien. Een absoluut dieptepunt liet de Vrije Universiteit zien: slechts 35 procent. De opvallend hoge scores van Maastricht zijn volgens het hoofd van Bureau Internationale Samenwerking H. Aarts, op de eerste plaats te danken aan de grote organisatie (tien medewerkers) die de RL op het gebied van internationalisering heeft. Andere universiteiten moeten het, relatief gezien, vaak met minder dan de helft van de mensen doen. De grote en goede organisatie zorgt er volgens Aarts ook voor dat de studievertraging waarmee veel buitenlandse verblijven gepaard gaan, voor de RL-student beperkt blijft. Zo hoeft een economiestudent, die door zijn verblijf over de grens drie blokken mist, deze later niet meer in te halen. Hij verdient namelijk hetzelfde aantal studiepunten met de cursussen die hij in het buitenland volgt. Anders is het voor de Maastrichtse student die voor onderzoek naar een ander land vertrekt. Daarvoor staat meestal officieel een studieperiode van zes weken. In de praktijk blijkt men minimaal twee of drie maanden nodig te hebben. Het afgelopen academisch jaar verwierf de RL, gemeten naar de omvang van de studentenpopulatie, gemiddeld twee en een half keer zoveel Erasmusbeurzen (389) als de andere instellingen. Met de realisering van deze beurzen liep het minder goed. Slechts 55 procent van de Erasmusbeurzen is daadwerkelijk besteed. Oorzaak is een herprogrammering van de studierichting International Management. Hierdoor is het verblijf van 120 IM-studenten in Aken en Luik met een jaar uitgesteld. Voor hen waren wel al beurzen aangevraagd die vervolgens ook werden toegewezen.

Riki Janssen

markt te vergroten moeten de programma's worden afgestemd op internationale beroepsprofielen. Volgens de COI erkent het buitenland de waarde van Nederlandse diploma's niet altijd, wat de beroepskansen over de grens verkleint. Zowel studenten als docenten overschatten hun beheersing van het Engels. Zij moeten worden bijgeschoold of meer naar het buitenland gaan, schrijft de COI.

HOP/Pieter Evelein

Mals in de pas

Wie ergens nog een echte oplossing voor heeft moet er zuinig mee zijn. Oplossingen zijn zeldzaam geworden. Ze zijn waarschijnlijk bijna op. Een hogere macht heeft ze stiekem vervangen door simulatie-oplossingen, oploslisten en antwoordsymbolen. Op het eerste gezicht nauwelijks te onderscheiden van echte oplossingen. Spotgoedkoop, overal toepasbaar en met een perfecte werking. Wat wil je nog meer.

Is het probleem te veel cars? Carpool is de list. De vierdeursdelers op wielen. Samen op weg naar inkrimpende banken, sluitende fabrieken en slinkende overheden. Terwijl het over tien jaar toch mogelijk moet zijn om dagelijks met slechts honderd bussen, tien stoptreinen en acht duwbakken het gehele woon-werk-verkeer te regelen.

Is het probleem te weinig Mercedes-cars? Geen punt. Mercedes maakt een betaalbaar ogend kleintje voor de statuszoeker. Terwijl de Jappen nu al aan de deur staan te trappelen met bijna gratis overdekte fietsen.

Gepasseerd door de Noormannen? Clinton bouwt een politiek bedrijfsfeest in het Witte Huis en voert een overwinnings-act op met in de bijrollen de Noorman, Rabin en Arafat. Terwijl iedereen weet dat de inkt waarmee de vrede is ondertekend even onzichtbaar als de steenuil van Jaap Drupsteen op het nieuwe briefje van honderd.

Kans op te weinig stemmen om in de warme zetel te blijven zitten? Praat niet over de verbleekte kleur van je politiek, maar bedwelm je kiezers met de neo-opageur van burgermanschap. Of beroep je op hogere machten en laat de grote ogen van je voorman spreken. Wat natuurlijk ook kan: jaag de voorzitter weg en laat de nostalgie de lijst trekken. Terwijl Maurice de Speurbond nu al uitgesnuffeld heeft dat de kiezers gewoon, zoals altijd, op hun winkelwagentje of hun eigen winkel zullen stemmen.

Te weinig loodgieters? Dan maar minder studenten in de klas van juffrouw Alma Mater. Hup, gaan jullie maar eens een vak leren zodat er tenminste weer wat werklieden zijn om de afvoer van de echte academicus te onstoppen en de goot van de zeldzame geleerde te galvaniseren. En dat terwijl de oude juffrouw Alma Mater nu al met stoffer en blik bij moet klussen in de gangen van fabrieksdirecteuren om haar schoolje uit de rode cijfers te poetsen. Bovendien zijn er geen loodgieters meer nodig omdat het lood op is.

Lopen de zinnnetjes in een onderzoeksrapport over de stapcriminaliteit in je stad niet geheel synchroon met het image van je eigen loopbaan? Dan verander je hier en daar toch gewoon een bijzinnetje. Ja toch? Ik bedoel, wetenschap is best aardig als geloofwaardig keurmerk op de kist, maar de zinnnetjes in het schrijftje moeten wel lekker mals in de pas lopen met je eigen toko. Daar zijn die onderzoekers toch voor.

Ton Brouns

Kennistechnologie lonkt naar HBO'ers

Als het aan de prof. O. Vrieze ligt begint kennistechnologie in het volgend academisch jaar met een doorstroomopleiding. De decaan van Algemene Wetenschappen wil HBO'ers met een relevant diploma de kans geven in het derde jaar van de opleiding te beginnen. Maar het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) dreigt roet in het eten te gooien.

De faculteit heeft al diverse informele gesprekken gevoerd met hogescholen. Daaruit bleek, volgens Vrieze, dat er vooral onder HTS-studenten informatica grote belangstelling bestaat voor een academisch vervolg van hun studie. Maar ook afgestudeerde leraren wiskunde of informatica zijn welkom.

Vrieze ontkent dat de doorstroomopleiding in het leven is geroepen om kennistechnologie groot te laten worden: "Als er volgend jaar tien tot twintig HBO'ers bij ons beginnen, zijn we al lang blij." Op het moment volgen ongeveer 25 studenten de opleiding kennistechnologie, waarvan een derde Belg is en de rest Nederlander.

Het doorstroomprogramma is zo goed als klaar. Het bestaande curriculum van het derde en vierde jaar behoeft slechts "marginale aanpassingen". Maar of de HBO'ers ooit komen, blijft voorlopig onduidelijk. Als het aan de bewindslieden op onderwijs, dr. J. Ritzert en mr. M. Cohen ligt, komen die er nooit. In het vroegtijdig uitgelekte HOOP staat te lezen dat het 'stapelen van studies' niet meer mag.

Vrieze: "Ik heb hoop dat de politiek verstandig reageert op dit zeer onverstandige besluit. Er is nog niets zeker. Maar ik moet inderdaad toegeven dat ons enthousiasme enigszins getemperd is."

Wim Ortjens

Calculerende student blijft thuis

Buitenlandse beurs vertraagt afstuderen

Studenten die enige tijd in het buitenland studeren verliezen vrijwel altijd extra studietijd omdat de jaarindeling verschilt van die in Nederland.

Gedeeltelijke compensatie kan voorkomen dat zij van een buitenlands verblijf afzien. Verder verdient het "serieuze aanbeveling" engelstalig onderwijs te integreren met het reguliere onderwijs.

Dit schrijft de COI, een overlegorgaan van de Bureaus Buitenland en de Nuffic, de organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs, in een rapport over internationalisering. Nu studenten nog maar vijf jaar een beurs krijgen, durven zij geen onderwijs meer te volgen dat hun tempo kan vertragen of geen studiepunten oplevert, aldus het rapport. Beide bezwaren gelden regelmatig voor onderwijs in het buitenland. "Van de calculerende student kan risicomijdend

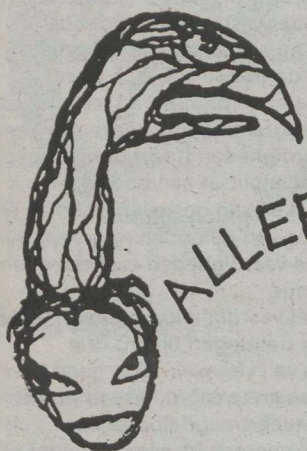
gedrag worden verwacht", aldus het rapport. Het is daarom van belang dat studenten zeker weten dat zij ook in het buitenland studiepunten verdienen. Nu bestaat daarover veel onduidelijkheid of schijnzekerheid.

Instellingen houden nog te weinig rekening met dit soort bedreigingen, constateert de COI. Zij onderschatten het belang van internationalisering voor hun onderwijs, namelijk een verhoging van hun eigen kwaliteit, ook in verhouding tot het buitenland. "Sommigen beschouwen het als franje, bezien het met scepsis", vermeldt het rapport.

De COI dicht een grote rol toe aan engelstalig onderwijs. Dat moet niet worden aangeboden als aparte cursussen, meent de commissie. Als zij deel uitmaken van een volwaardig programma zijn zij ook interessant voor Nederlandse studenten. Het zal ook de interesse van buitenlanders vergroten, omdat de waarde van een cursus dan beter kan worden getaxeerd. De COI pleit er zelfs voor om de Nederlandse programma's consequent te splitsen in een bachelors- en een mastersdeel.

Om de toegang tot de Europese arbeids-

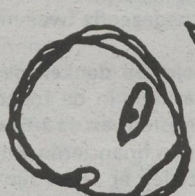
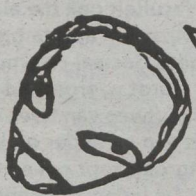
**VREDESDUIF
BRENGT HOOFDEN
OP HOL**

ALLEE HUP

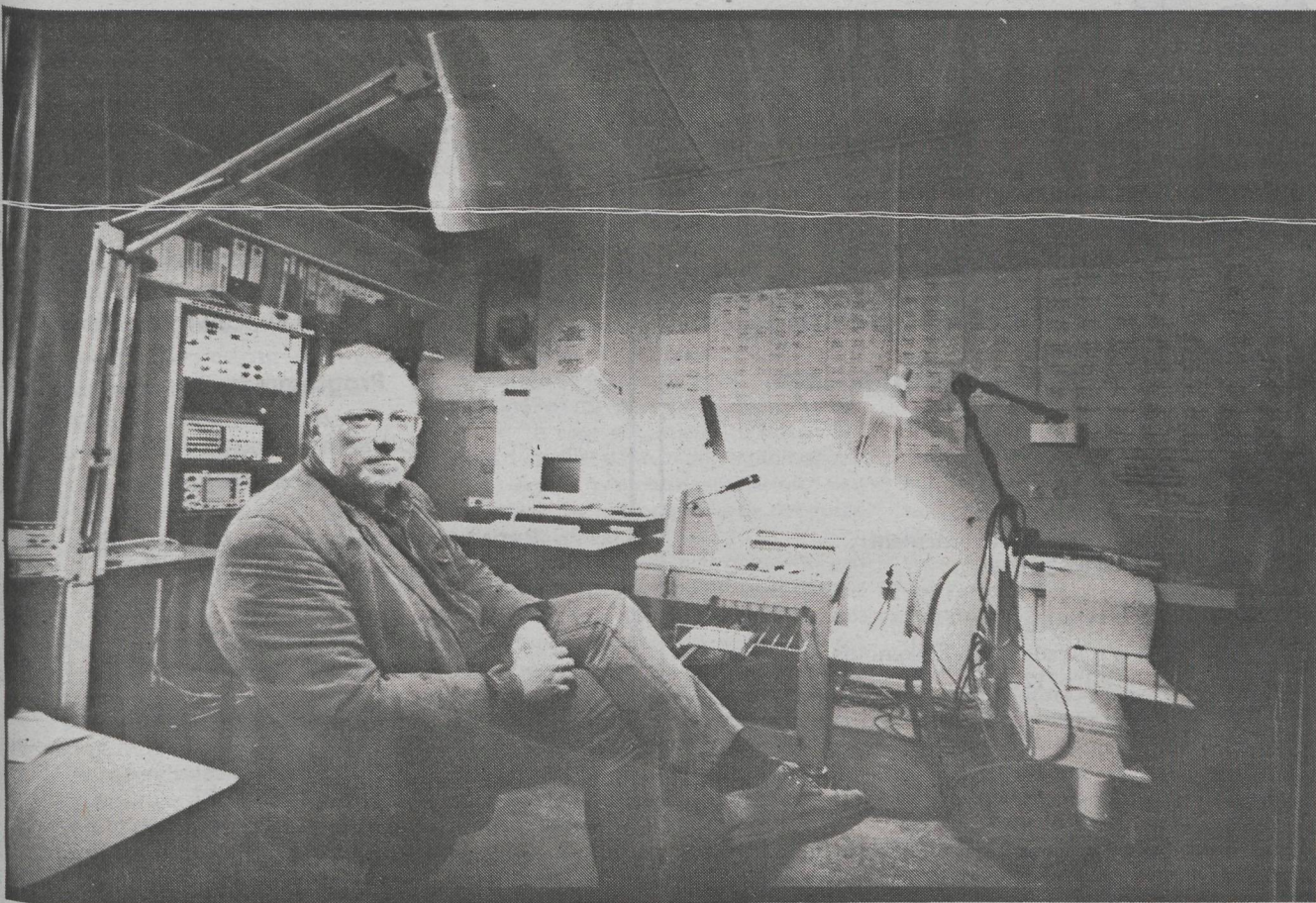
ALLEE HUP

ALLEE HUP

Zijn de klauwtjes van Arafat's duifje al geknipt?

In het lab is het goed slapen

Psycholoog R. van Diest: 68 nachten wakker gebleven (foto Nelis Tutkey)

Uren lang in bed woelen omdat je de slaap maar niet kunt vatten en vervolgens 's ochtends uitgeput uit bed rollen. Iedereen heeft er wel eens last van. Meestal is dit soort tijdelijke klachten te wijten aan gepieker en getob.

Slaapklachten kunnen echter ook chronisch zijn, waardoor een toestand van vitale uitputting intreedt. Een dutje overdag is meestal geen oplossing. Het lost de vermoeidheid niet op en het kan zelfs tot hartklachten leiden. Drs. R. Van Diest, psycholoog, maakt deze theorie aannemelijk in zijn proefschrift "Sleep and Vital Exhaustion, their relation with cardiovascular disease", waarop hij 23 september hoopt te promoveren.

Het verband tussen hartziekten en vitale uitputting was al aangetoond. Mensen die getroffen waren door een niet fataal hartinfarct, en het dus nog na konden vertellen, vertelden namelijk dat ze zich in de maanden vóór het infarct uitgeput voelden. Ze hadden last van lusteloosheid, prikkelbaarheid en vermoeid wakker worden. Daarnaast was ook al eens een verband aangetoond tussen slaapproblemen en hartziekten. Maar een breder onderzoek naar de relatie tussen én hartziekten, én vitale uitputting én slaapproblemen was nog nooit gedaan.

Dat werd tijd, vond Van Diest. Hij liet 450

mannelijke Maastrichtenaren uit dezelfde leeftijdscategorie (tussen de 45 en 65 jaar) een enquêteformulier invullen. Hieruit moest blijken of er bij hen sprake was van serieuze slaapproblemen. Vrouwen mochten niet meedoen aan het onderzoek omdat de menstruele cyclus wel eens een verstoring op hun slaapritme zou kunnen hebben.

Slow Wave Sleep

Uiteindelijk werden tien personen, die zoveel moeite met slapen bleken te hebben dat ze in een staat van vitale uitputting verkeerden, uitgenodigd door de onderzoeker. Zij mochten, net als een controlegroep van tien goede slapers, vier nachten doorbrengen in een slaaplaboratorium. Met dunne draadjes op hoofd, kin en borst werd hun slaapritme vastgelegd. Daarna was het tijd voor een vergelijking tussen de ritmes van de 'gezonde slapers' en die van de 'slechte slapers'. Het bleek dat de totale tijd die de personen onder zeil hadden doorgebracht niet veel verschilde. Ook het aantal Rapid Eye Movement-fases (REM) bleek bij iedereen vergelijkbaar. Wel was het opvallend dat bij de slechte slapers de zogenaamde Slow Wave Sleep (SWS) verminderd aanwezig was. De SWS is voor de mens belangrijk omdat het lichaam zich vooral in deze fase herstelt van de vermoeienissen van overdag. Ontbreekt die SWS-fase dan is de slaap minder verkwikkend.

Dat uitgeputte proefpersonen minder Slow Wave Sleep hebben is volgens Van Diest voor een belangrijk deel te wijten aan de dutjes die deze mensen overdag doen. 's Middags een uiltje knappen vermindert namelijk de diepte van de SWS-fase in de nachtelijke slaap. En zo belanden

uitgeputte mensen uiteindelijk in een vicieuze cirkel: een dutje overdag zorgt ervoor dat de nachtelijke slaap niet diep genoeg is, waardoor je overdag zo uitgeput bent dat je even moet gaan liggen enz. enz.

Schoen

Het verband tussen uitputting en slaapproblemen zit hem dus in het ontbreken van een belangrijke herstelfase in de slaap.

Chris van der Grinten

Staat

In Heerlen reed een auto een huiskamer binnen. Zomaar, middenin de nacht. Het was de derde keer in vijf jaar, en steeds op dezelfde plek. De chauffeur had, lees ik in de krant, "te veel gedronken en reed te hard". Misschien had hij ook niet goed gemikt... "Ik begrijp niet", aldus de bewoonster van het huis, "dat de gemeente geen reflecterende strippen op de gevel aanbrengt, of voor mijn part de muur wit maakt." Haar besluit staat dan ook vast: "Als de gemeente er niets aan doet, ga ik het huis verkopen." Alleen, wie wil zo'n huis nou kopen? De gemeente wellicht? Het lijkt een goede investering. Een paar potten witte verf en wat reflecterende strips duwen de waarde blijkbaar flink omhoog. Zelfs voor een gemeente moet dat de moeite lonen. En al helemaal voor een particulier!

De vraag die de krant niet durft te stellen, luidt dan ook: waarom bleef die mevrouw alsmat op de gemeente wachten? Ligt het niet meer voor de hand zelf iets te ondernemen? De gemeente is in principe niet eens bevoegd iemands huis te beplakken, laat staan het wit te schilderen. Daar heeft ze - net als ieder ander - toestemming van de eigenaar voor nodig. Hoewel... Was er geen sprake van tegenslag? Dan moet de overheid wel

tekort zijn geschoten! Wij leven toch zeker in een verzorgingsstaat? De overheid "schept" volgens artikel 22 van de Grondwet zelfs "voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding". Jazeker, zoals de Duitse grondwet de enige is waarin iets over bier is te vinden, zo is de Nederlandse uniek in haar aandacht voor vrijetijdsbesteding. Het gaat om niets minder dan een grondrecht! Kortom: voorwaarden... Ook ter voorkoming van inbreuken, mag je aannemen. En zo'n auto die naar binnen rijdt, is natuurlijk niet niks: een behoorlijke inbreuk op de vrijetijdsbesteding daarbinnen! Is het dus toch de schuld van de overheid? Had zij méér voorzorgsmaatregelen moeten treffen? Het valt niet mee aan die conclusie te ontkomen. Wel helpt de staat zichzelf op die manier om zeep. Zolang alles goed gaat, nemen we zijn bestaan voor lief. Maar als het tegenzit, is hij tekortgeschoten. Of liever: dan blijkt maar weer dat hij "in feite" niets vernag. We kunnen hem missen als kiespijn. Is het een wonder dat hij stukje bij beetje wordt afgebroken? Over honderd jaar is hij weggeprivatiseerd. De roep om een sterkere overheid zal dan weer toenemen. Want zonder schuldige ben je nergens.

Reiner de Winter

We laten talent toch niet lopen?

Weer 71 vluchtelingen afgestudeerd!

Donateurs hartelijk dank.

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF Utrecht • Giro 76300

Stationsstraat 5, 6221 BM Maastricht - Tel. 043-214550

Open: zondag 9.30-2
dagelijks 8-6
Gesloten: dinsdag

Het is wel weer even wennen aan werken of studeren. Vrolijk je pauze wat op met heerlijke vlaai of taart van deze meesterlijke bakker

10% korting tegen inlevering van deze advertentie

Kelderrestaurant "de Hertog"

Vlees- vis en grillspecialiteiten
iedere dag (beh. za. + zo.) v.a. 17.00u

10 verschillende dagschotels
v.a. f 8,50

zondag v.a. 15.00u pannekoeken
Hertogsingel 104 - Tel. 043-253870

**ACADEMISCHE BOEKHANDEL
MAASTRICHT**

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

verkeersschool
tel. 611315

Christoffel

Voor auto- en motoropleiding.
Geheel verzorgde theoriecursussen.
Door te werken met een **stappenplan**,
het houden van **proefexamens** onder leiding van
Rijks-gediplomeerde rij-instructeurs, zijn wij
dusdanig van succes verzekerd dat wij u een
EXAMENGARANTIE aanbieden.

het **n**ederlands **S**tudenten **O**rkest

In januari '94 zal het
Nederlands Studenten Orkest
zijn 42e tournee langs de grote Nederlandse
concertpodia maken o.l.v. Lawrence Renes.

Programma:

Opdrachtcompositie
- *Roel van Oosten*

Rapsodie op een thema van Paganini
- *Sergei Rachmaninov*

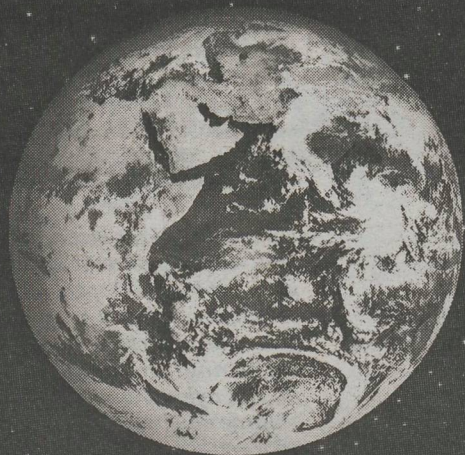
Ein Heldenleben
- *Richard Strauss*

Auditiedata:

21 oktober: Leiden
22 oktober: Utrecht
25 oktober: Amsterdam
26 oktober: Groningen
27 oktober: Maastricht

Voor aanmelding en informatie:
Bas Bijvoet, tel. 050-736608

Océ is de hoofdsponsor van het
Nederlands Studenten Orkest

THE FIELD OF PLAY

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1993

De zuigkracht van de excellente universiteit

Met een batterij maatregelen binden Ritzen en Cohen strijd aan met stapelaars en lang- of laatstudeerders. Ook de selectie wordt verscherpt. Zo willen ze de uitgaven voor het hoger onderwijs beheersbaar houden en de universiteit 10 à 20 procent laten krimpen. Maar wie zegt er dat studenten werkelijk het voorspelde gedrag vertonen? Kan het bijvoorbeeld dat een opgewaardeerde universiteit juist méér zuigkracht heeft? Cohen is er niet bang voor. De geschiedenis leert echter dat bewindslieden geen kristallen bol hebben.

In 1988 voerde Deetman de Harmonisatiewet collegegeld in. Hbo-ers die naar het wo kwamen, kregen voor die tweede studie geen 6 maar 3 jaar tijd; wel hadden ze recht op een verkort programma. De minister wilde zo het 'stapelen' van studies afremmen. Maar zie: de stroom hbo-ers naar de universiteiten verdubbelde in twee jaar tot boven de 5000, of: een op de zeven eerstejaars. De wet had het omgekeerde effect van wat bedoeld was. Vijf jaar later willen Ritzen en Cohen de studentenstromen beheersen en 'inefficiënte leerwegen' bestrijden. Van Ritzen is het niet de eerste poging. Met zijn economievisie op produktie en consumptie in het onderwijs deed hij al het nodige om de verblijftijd van de student in het systeem te

bekorten, en de kosten per eenheid te verlagen. Nu praten we over de afronding van het meesterwerk, waarbij ook de universiteit weer tot bescheiden proporties mag inkrimpen - denkt Ritzen.

Statusverschil

Reagerend op dat laatste, riep men bij de HBO-Raad eerst dat de hogescholen overspoeld zouden worden door studenten. Maar H. Kemner, voorzitter van de HBO-Raad heeft zo zijn twijfels. "Als de onderwijspiramide met de universiteiten als bekroning wordt hersteld", zei hij vorige week, "is voor potentiële studenten één ding duidelijk: dat een universiteit de top is. En dan wil iedereen daar naartoe." Dan zou opnieuw het omgekeerde gebeuren van wat bedoeld is.

Kemners redenatie is niet nieuw. In een rapport over de Harmonisatiewet van '88 deed het Twentse onderzoeksinstituut CSHOB vorig jaar dezelfde uitspraken. Met verkorte programma's had Deetman het 'stapelaars' wel makkelijk gemaakt, maar hun drijfveer was dat een universitair diploma meerwaarde had. En wat voor maatregelen je als overheid ook bedenkt, zo'n statusverschil leidt "vrijwel automatisch" tot stapelen.

De echte oorzaak van de problemen zou het bestaande 'binaire stelsel' van wo en hbo zijn, met het door de politiek verkondigde adagium gelijkwaardig maar verschillend. Studenten blijken een iets andere visie te hebben. En volgens het CSHOB zou alleen het verdwijnen van de strikte scheiding tussen wo en hbo het 'stapelaarsprobleem' werkelijk oplossen.

Omdat men beseftte dat dit voorstel poli-

tiëk weinig kans maakte, deed het CSHOB opdrachtgever Ritzen een paar suggesties voor symptoombestrijding, om toch te proberen de stroom studenten beter te sorteren. Voorlichting voor aanstaande studenten; een bindend studie-advies na het eerste jaar; aanscherping van eisen aan de vooropleiding; beperking van het recht op studiefinanciering; en doorberekening van feitelijke opleidingskosten aan studenten die willen stapelen.

Grandes écoles

Symptoombestrijding of niet: veel van deze tips keren letterlijk terug in de maatregelen die Ritzen en Cohen op Prinsjesdag bekend maken. De scheiding tussen hbo en wo blijft in stand, wordt zelfs aangescherpt. Aan de staatssecretaris vroegen we dus: zal een opgewaardeerde universiteit niet juist een extra grote zuigkracht hebben op studenten? Hij blijkt daar niet zo bang voor. Wie louter voor de status komt, loopt straks op de 'selectieve' universiteit grote kans om te struikelen. Belangrijker is volgens Cohen dat een verscherpt onderscheid wo/hbo absoluut niet gelijkstaat met versterking van statusverschillen: "Het hbo heeft zich de laatste jaren goed ontwikkeld, met een sterke beroeps-oriëntatie. Ik hoop dat die ontwikkeling doorzet. Dan zal het statusverschil vanzelf verdwijnen. De functies van beroepsopleiding en wetenschappelijke studie blijven verschillend, maar ze zijn evenveel waard."

De auteur van het CSHOB-rapport, dr. L. Goedegebuure, blijkt het hier verrassend mee eens: "Als je een tweedelig stelsel wilt handhaven, moet je ook het onderscheid

tussen hbo en universiteit aanscherpen en zorgen dat er werkelijk verschil in het type opleiding blijft", vindt hij. Aan die spelregel houden Ritzen en Cohen zich. En als het hbo goed toegesneden beroepsopleidingen blijft bieden, kunnen ook hbo-diploma's 'zeer hoog' scoren op de arbeidsmarkt. Net als de Franse grandes écoles hoeven hogescholen dan in status niet voor de universiteit onder te doen. Het hbo moet zich volgens hem geen minderwaardigheid laten aanpraten.

De reden voor Goedegebuures bekering? Het idee van een ongedeeld stelsel van hoger onderwijs werkt in praktijk minder mooi uit dan men bij het CSHOB een jaar geleden nog geloofde. In landen als Australië en Engeland, waar de muren tussen universiteit en hogeschool onlangs geslecht zijn, blijft de verwachte veelvormigheid of differentiatie in opleidingen tot nu toe achterwege. Men aapt elkaar juist na, en het hoger onderwijs dreigt af te glijden naar eenvormige middelmatigheid. Dan maar het Nederlandse stelsel, verzucht Goedegebuure.

Of er een redelijk evenwicht tussen wo en hbo blijft, hangt volgens hem vooral af van de mate waarin men erin slaagt het verschil tussen die twee duidelijker te maken. Beperking van 'stapelen' en andere maatregelen kunnen dat beleid ondersteunen. Van dramatische inkrimping of uitbreiding van studentstromen naar wo of hbo zal in dat geval geen sprake zijn. "Maar iedereen weet natuurlijk dat er nu mensen op de universiteit lopen die er niet thuishoren."

HOP/Frank Steenkamp

„Plantkunde en dermatologie zijn ongeveer hetzelfde”

Drs. R. Hulsmans is eigenlijk proctoloog. Dat is een dermatoloog die alles weet van afwijkingen van de huid in en rond de anus. Hulsmans mag gerust de Nederlands specialist op dit gebied worden genoemd: maandelijks vult hij een proctologie-rubriek in het tijdschrift voor dermatologen. Toen Hulsmans in 1974 - hij behoorde tot de allereerste lichting - geneeskunde ging studeren aan de nieuwe Rijksuniversiteit Limburg wist hij nog niet dat hij proctoloog zou worden.

Aanvankelijk had de jonge Robbert (toen 8) gekozen voor het beroep van plantkundige, maar zijn vader vond dat geen verstandige keuze. Daar was geen droge boterham mee te verdienen. Het compromis werd geneeskunde, maar die keuze vereiste een straffe bèta-vooropleiding. Robbert was meer een man van de talen. In de vijfde klas van het Bisschoppelijk College te Roermond bleef hij dan ook zitten. In de zesde klas bleef hij weer zitten. Na acht jaar gymnasium werd het strenge bisschoppelijke regime ingeruild voor de vrijheid blijheid van de nieuwe universiteit in Maastricht.

Vijftig studenten begonnen aan een doldriest avontuur, waarvan niemand wist waar het zou eindigen: "In grote lijnen stond het curriculum wel vast, maar aan de details werd voortdurend gesleuteld. Bovendien was het niet eens zeker of we wel ooit zouden afstuderen. We moesten een verklaring tekenen waarin we afzagen van het recht om op een andere universiteit geplaatst te worden als het experiment zou mislukken."

Het 'klasje', zoals overbuurman en fietsenmaker Janss de hele studentenpopulatie aanduidde, werd toen nog flink in de watten gelegd. De verhouding was één (student) op acht (medewerkers); de studenten waren in de minderheid en werden dus gekoesterd als zeldzame vondsten. Feesten waren nog echte faculteitsfeesten, geen versnipperde partijtjes van dispuutjes en verenigingen. Iedereen kwam, van rector Tiddens tot timmerman Zeguers. En Hulsmans zong dan rock en roll in de faculteitsband.

Ook de gemeente was blij met de vijftig studenten. Kort na hun aantreden werden ze ontboden bij de burgemeester, die hen uitgebreid fêteerde en als aandenken een koffertje met Maastrichtse specialiteiten meegaf: bier, rommedoe en porselein.

Sinds 1986 werkt Hulsmans aan dezelfde universiteit waar hij ooit studeerde. Hij constateert nu de gevolgen van het woelig krachterspel dat toentertijd plaatsvond tussen beschermers en critici van de basisfilosofie. "Met de groei van de universiteit was versterking nodig van elders. Personen als Drukker en Kuipers hadden het niet zo op met het Maastrichtse onderwijsstelsel. Dat stuitte weer op hevig verzet van de studenten, die alle vijftig zeer fanatiek het probleemgestuurd onderwijs

Lichting '74

Robbert Hulsmans wilde eerst paddestoeldeskundige worden, maar door een spel van het lot behoorde hij tot de eerste lichting studenten die in 1974 in Maastricht kwam studeren, medicijnen uiteraard. Hij is nu werkzaam als dermatoloog in het AZM. De eerste aflevering van een nieuwe serie over oud-studenten.

Jaren zeventig: Young doctor in love

Jaren negentig: Waar heeft U jeuk? (foto Nelis Tutkey)

verdedigde; daarvoor waren we tenslotte naar Maastricht gekomen. Maar de kritische krachten hebben er uiteindelijk voor gezorgd dat het systeem verbeterd is. Een hoorcollege bijvoorbeeld. In 1974 mocht je daar niet over praten. Nu zie ik de voordelen ervan."

Vanaf zijn geboorte in 1954 nam Hulsmans gemiddeld eens in de zes tot acht jaar een ingrijpende beslissing die hem dichter bij zijn huidige status van proctologie-deskundige zou brengen. Voor zijn achtste was hij nog niks, op die leeftijd besloot hij bioloog te worden. Aangestoken door het enthousiasme van een broeder-onderwijzer wijdde hij zich aan de geheimen van de paddestoel. Later werden het planten en vogels. Op zijn veertiende werd hij medicus. In 1977 tijdens het derde jaar van zijn studie geneeskunde (hij was toen 23), viel Hulsmans voor de dermatologie. Die beslissing nam hij tijdens een stage aan de dermatologische praktijk van dr. Van Gasselt ("Een oude rot. Hij praatte meer over de financiële pagina van de Telegraaf dan over zijn vak.") Daar overkwam hem plotseling weer dat mooie, zekere gevoel dat hij had als hij plantjes determineerde met zijn flora: "Plantkunde en dermatologie, dat werkt ongeveer hetzelfde."

Hulsmans is een doorzetter, een pionier tegelijkertijd. Hulsmans wilde dermatoloog worden, maar er was geen co-schap dermatologie. Dus toog hij naar Parijs, waar hij stage mocht lopen. "Middags had ik altijd hoofdpijn, van de taal en van de wijn bij het eten." Na zijn artsexamen wilde Hulsmans nog altijd dermatoloog worden, maar in Maastricht bestond daar geen opleiding voor en in Amsterdam moest hij drie jaar wachten. Dus bleef hij in Parijs. Na de opleiding was hij eindelijk dermatoloog, een werkloze dermatoloog: "Dat vond ik een heel nare ervaring." In 1986 kreeg hij een baan, in zijn geliefde Maastricht. "De overgang van een goed geoliede dermatologiepraktijk in het Amsterdamse academisch ziekenhuis naar de gebrekkige voorzieningen van Annadal was deprimerend. Met het onderwijs was het niet veel beter gesteld. De vakgroep bestond nog maar net, er was nog altijd geen stage en in het geneeskundig curriculum werd nauwelijks aandacht besteed aan dermatologie. Er bestond één casus en die was geschreven door een medisch psycholoog." Of Hulsmans daar iets aan wilde doen.

Dat deed Hulsmans, met het gevolg dat hij tot over zijn oren in het werk kwam te zitten. Ondertussen groeide de liefde voor de proctologie, maar onderwijs en praktijk weerhielden hem van zijn wetenschappelijke ambities. Hij is nu bijna veertig en nog altijd niet gepromoveerd. Dat gaat over twee jaar gebeuren. Het onderwerp zal liggen in en rond de anus.

Wim Ortjens

VVD wil prestatiebeurs, D66 wil studies op maat

Het hoger onderwijs in Nederland moet volgens D66 fundamenteel anders worden opgezet. Er is behoefte aan een "brede waaier" van opleidingen, die variëren in lengte, niveau en invalshoek. De VVD wil dat de hoogte van een studiebeurs afhankelijk wordt van de prestaties. Wie goed presteert, hoeft bovendien minder terug te betalen aan de overheid.

Dit staat in de concept-verkiezingsprogramma's van D66 en de VVD. Het VVD-programma werd afgelopen weekeinde openbaar, D66 presenteert zijn concept op 4 oktober.

Volgens D66 loopt het hoger onderwijs in Nederland vast in zijn massaliteit. Studenten met praktische belangstelling volgen dezelfde universitaire studie als wetenschappelijk bevlogen types, en de slimsten zitten in dezelfde werkgroep als de domsten.

Dat kan slechts worden opgelost door het onderwijs sterk te differentiëren, aldus kamerlid A. Nuis in een toelichting op het concept-programma. Er moeten opleidingen komen die in lengte variëren van twee tot vijf jaar. De opleidingen moeten voorts verschillende niveaus bieden en varianten die uiteenlopen van wetenschappelijk tot praktisch.

D66 verwacht dat de basisvorming, de doorstroomprofielen en een intensievere begeleiding bij de studiekeuze in het middelbaar onderwijs de scholieren naar de juiste opleiding zal leiden. Alleen in uiterste gevallen wil de partij selectie van

hogerhand toestaan.

Wie voor een opleiding heeft gekozen, krijgt een bijbehorende studiefinanciering en inschrijvingsrechten, afhankelijk van de duur van de opleiding. "We moeten af van het principe dat iedereen recht heeft op dezelfde beurs", aldus Nuis. Als iemand naar een langere opleiding overstapt, wordt de studiebeurs niet aangepast. Zijn de inschrijvingsrechten verbruikt, dan moet de student zijn beurs gaan lenen. D66 wil de leeftijdsgrens van 27 jaar schrappen. De VVD heeft zijn programma met opzet vaag gehouden. De liberalen hekelen de kwalitatieve neergang van het hoger onderwijs, een gevolg van "het klaarstomen

van zoveel mogelijk afgestudeerden". Om de doorstroming te bevorderen zijn volgens de VVD de prestatie-eisen "steeds verder neerwaarts" aangepast.

Het is de hoogste tijd om serieus werk te maken van de selectie van studenten, vindt de VVD. Instellingen moeten niet meer betaald worden voor het aantal studenten dat bij hen afstudeert, zoals nu het geval is. In een discussie met studenten in Tilburg liet minister Ritzen afgelopen maandag weten de discussie daarover te willen openen. Als het 'gewicht' van die factor in de bekostiging wordt verlaagd, zullen instellingen hun studenten eerder doorverwijzen naar een hogere opleiding, meent Ritzen.

zen.

Het systeem van studiefinanciering is volgens de VVD ondoelmatig en te kostbaar. Zowel bij de hoogte van de beurs als bij de terugbetaling van een studieschuld moet meer rekening worden gehouden met de studieprestaties. Ritzen wil de beurzen te veel afhankelijk maken van het ouderlijk inkomen, aldus een woordvoerder van de program-commissie. De VVD wil studenten een groter deel van hun studiekosten laten lenen, zodat een duidelijk verband wordt gelegd tussen investeringen en rendement.

HOP/Pieter Evelein

HBO moet 'stapelaars' sneller laten gaan

Als de bekostiging van hogescholen wordt aangepast, zullen zij studenten eerder verwijzen naar een studie in het wetenschappelijk onderwijs, verwacht minister Ritzen. Hij wil daarom met het hbo overleggen welke aanpassing het meest effectief is.

Het is bijzonder te waarderen dat studenten er naar streven een zo hoog mogelijk diploma te behalen, zei de minister afgelopen maandag tijdens een debat met studenten in Tilburg. Om onnodige kosten te besparen is het echter zaak dat zij zo snel mogelijk overstappen. Een hogeschool zou dat moeten stimuleren.

Een weinig realistische gedachte, merkte een opletende student op. Want een hogeschool krijgt veel meer geld betaald voor

een student die de opleiding met een diploma verlaat, dan zonder. Hoe meer studenten vroegtijdig overstappen, hoe meer inkomsten de hogescholen verliezen. En niemand snijdt graag in eigen vlees.

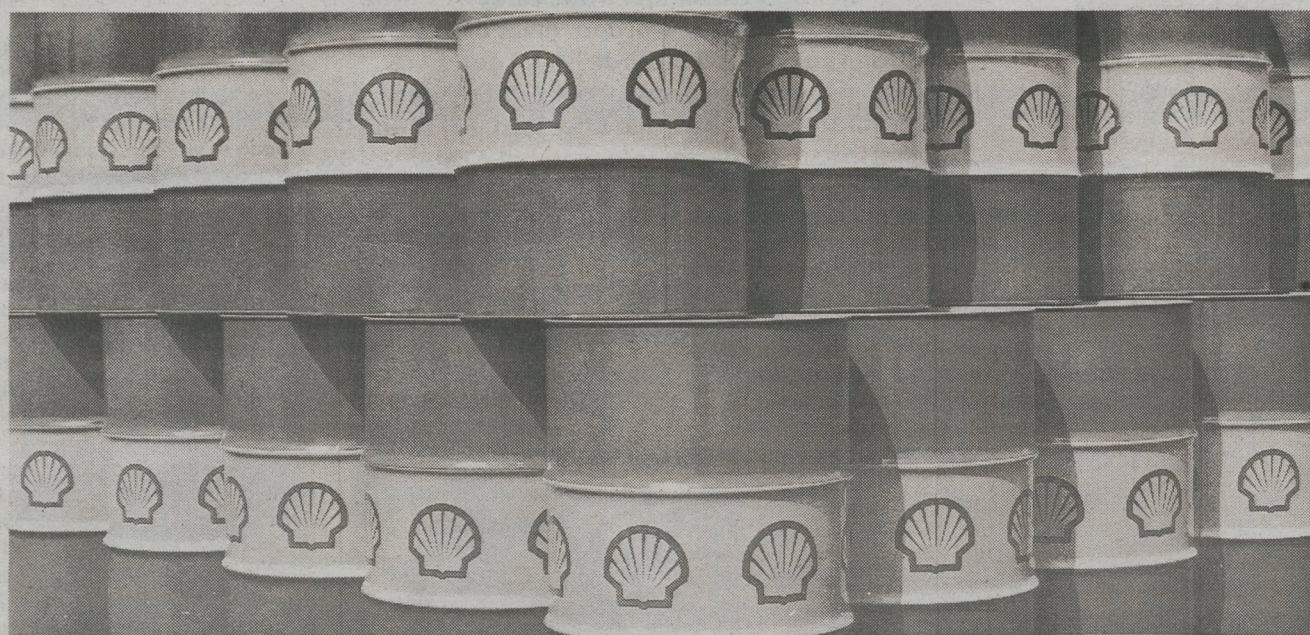
Een concreet voorbeeld: als een hbo-student van een PABO of uit een sociaal-agogische richting na drie jaar, dus zonder diploma, overstapt naar een universiteit, krijgt de hogeschool voor dat studiejaar een vergoeding voor de student van zo'n 3150 gulden. Stapt hij na vier jaar met een diploma over, dan gaat het echter om zo'n 7700 gulden (zonder diploma: 2400 gulden).

Ritzen erkende het probleem onmiddellijk. Hij voegde er echter aan toe dat hij "prikkel" in de bekostiging wil aanbrengen, zodat hogescholen niet worden verleid om studenten langer vast te houden dan volgens hem nodig is. In het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan staat ook

een passage met deze strekking.

Ritzen wil ook onderzoeken of hij dergelijke prikkels kan invoeren in het voortgezet onderwijs. Scholen zouden meer bevoegdheden kunnen krijgen om leerlingen te selecteren voor vervolgoopleidingen. Een juiste beslissing zou dan financieel worden beloond, een foute zou worden beboet. Overigens werd het debat in Tilburg voortijdig afgebroken wegens een bommelding. Om kwart over negen 's avonds belde iemand op die zei te spreken namens het Studenten Radicaal Front. Er zou om kwart voor tien een bom afgaan uit protest tegen het "wanbeleid van Ritzen en Brockx" (de burgemeester van Tilburg). Er gebeurde echter niets. Ritzen beloofde nog eens terug te komen voor een nieuw debat.

HOP/Pieter Evelein

THE STAKE

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1993

Milieugezondheidskundigen kunnen wel wat, maar de werkgevers weten dat nog niet

Dat vonden ze dus niet zo leuk, dat interview met prof. Jan Rotmans, begin dit jaar in *Observant*. De jonge professor van het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiene trok flink van leer tegen het gehalte van de studenten milieugezondheidskunde die hij hier in Maastricht aantrof. Ze wisten niks, ze konden niks en ze wilden eigenlijk ook niks, dat was ongeveer de boodschap. De vier studenten die gisteren hun doctoraalbul kregen uitgereikt denken daar anders over. Een gesprek met twee van Neerlands eerste milieugezondheidskundigen, Judy van Erven en Caroline Roulaux.

Allebei vonden ze het riskant. Een nieuwe studie die haar gelijke in Nederland nog niet kende, waarvoor dus geen model bestond dat hooguit aanpassing behoefde, daar begin je niet zo een twee drie aan. Caroline Roulaux (26) nam daarom eerst een jaar de proef op de som. Ze studeerde geneeskunde, vond het steeds grotere klinische accent daarin steeds minder aantrekkelijk en besloot in het vierde jaar naast geneeskunde mee te gaan draaien met het kersverse milieugezondheidskunde (MGK). In haar studietijd was gaandeweg het besef doorgedrongen dat 'dokteren' niets voor haar was. Politiek en beleid des te meer. Ze had in het bestuur van de studentenvereniging Koko gezeten, was actief lid van NSEM, en merkte dat die kant van het leven haar meer aantrok. Een beleidsfunctie in de gezondheidszorg, dat zag ze op termijn wel zitten. Een medische studie is daarbij alleen maar een omweg, op die manier kom je pas tegen je vijftigste in een managementbaan. Toen MGK zich aandienend zag ze een kans om haar interesse in de gezondheidszorg, beleid en de milieuproblematiek te combineren. En wat ook belangrijk was: je kunt er iets nuttigs mee doen, een bijdrage leveren; "God wat klinkt dat zwaar, maar toch is het wel zo". Na het eerste jaar milieugezondheidskunde was haar keuze definitief: ze stopte met geneeskunde en ging door met MGK. Daar koos ze welbewust voor de beleidsrichting.

Muziek

Ook Judy van Erven (25) belandde via een omweg bij MGK. Anders dan Caroline had ze geen duidelijk toekomstperspectief. Kiezen is moeilijk als je een brede interesse en ook nog een handvol talenten hebt. Een voorbereidend jaar aan het conservatorium (piano) deed haar beseffen dat er niet veel meer inzat dan een carrière als muziekdocent. Dan maar niet. Toen werd het economie, een studie die ze twee jaar volhield, waarna ze overstapte naar gezondheidswetenschappen, met de bedoeling om na het eerste jaar geestelijke gezondheidskunde te gaan doen. Dat kwam er echter niet van; een papertje in de studentenpostbakjes met de mededeling dater in september '90 een nieuwe richting milieugezondheidskunde zou beginnen was het begin van haar laatste koerswijziging, nu definitief.

De enige keus die vervolgens nog restte was die voor een afstudeerrichting. Na twee jaar economie had ze niet het gevoel dat ze verschrikkelijk veel nieuws zou leren als ze de beleidskant uit zou gaan, hoe boeiend ze die ook vindt. En ze kan altijd nog twee cursussen Open Universiteit volgen, daarmee bereikt ze ongeveer het zelfde peil, gelooft ze. Resterde dus de onderzoeksrichting, iets wat minstens even aantrekkelijk was. Anders dan Caroline bevielen de vele prac-

tica in het eerste jaar MGK haar goed. Judy: "Die vond ik interessant, het was nieuw voor mij." En tegen Caroline: "Dat het voor jou minder was kan ik me wel voorstellen, jij kende het al vanuit geneeskunde." Caroline werd er kriegel van, die minutieuze opdrachten waarin stap voor stap beschreven staat wat je moet doen: een druppeltje van dit, een druppeltje van dat, en dat alles dan weer vervat in een verslag met grafiekjes. Caroline: "Dat was een soort huiswerk, daar stak je niet veel van op. En ik was wel blij dat ik schrijfvaardigheid leerde, maar als je steeds verslagen volgens hetzelfde stramien moet schrijven leer je op dat vlak ook niets meer. Ik was blij toen dat afgelopen was." Judy: "In de onderzoeksrichting wordt dat na het eerste jaar beter, dan krijg je veel meer vrijheid."

Over het algemeen heeft de studie hen geleverd wat ze ervan verwachtten. Natuurlijk, kritiek is er ook, op de overlap in de blokken, op het gebrek aan structuur. Hoewel, zegt Judy, "als je maar goed genoeg keek kon je de structuur wel ontdekken". Caroline: "Je moet zelf weten welke kant je uit wilt, dan kun je de studie daarop inrichten, je keuzeblokken, je stage, je scriptie. Als je wacht op wat er op je afkomt krijg je het moeilijker." Caroline heeft haar stage bij een milieuadviesbureau gedaan, iets wat haar zo goed bevallen is dat ze graag bij zo'n bureau zou werken. Ze vindt het positief dat ze een brede milieukundige ondergrond heeft gekregen: "Ik wilde juist generalistisch opgeleid worden. Dat gebeurt hier: van chemie tot economie, psychologie en geneeskunde, recht en beleidswetenschap, het zit er allemaal in. Je krijgt inzicht in allerlei zaken: dat normen op verschillende manieren tot stand kunnen komen, en waarom dat zo is. Of waarom mensen zich niet milieuvriendelijk gedragen."

Judy: "Je leert nadenken, dingen combineren, tot oplossingen komen. Meer dan dat je nu parate kennis over het milieu krijgt bijgebracht." Schokkend vond ze overigens wel om te ervaren dat ook in de milieuproblematiek niet alles is wat het lijkt. Tot haar spijt leerde ze dat pas in het laatste blok. "Tot dan toe ging ik er vanuit dat je het over feiten had als het om cijfers ging. Maar Rotmans, die gaf dat blok, maakte duidelijk dat het er maar vanaf

hangt welke literatuur je leest en uit welke hoek die komt. Of het milieugroepen of regeringsinstanties zijn, dat maakt nogal verschil, dan blijkt dat je de dingen heel anders kunt zien. Ik vind het jammer dat ze ons daar niet eerder op hebben gewezen."

Werkgevers

Ze hebben allebei het gevoel dat ze wat kunnen, dat ze iets in hun mars hebben. Eerlijkheidshalve vermelden ze erbij dat dat niet voor elke MGK-er geldt, maar voor hun in ieder geval wel. Vooral de stageperiode heeft dat bewerkstelligt. Geen van beiden gelooft dat specialistisch opgeleide wetenschappers die zich post-doctoraal in de milieuproblematiek verdiepen, betere papieren hebben dan zij. Toch is er een probleem, want tot op heden zijn de werkgevers daar nog maar moeilijk van te overtuigen. Die vragen veelal juist specialisten met een randje milieukennis. Judy: "Ik weet dat ik nuttig kan zijn, dat ik een hoop kan, maar ik vind het moeilijk om dat over te brengen. Dat merk ik nu ik open sollicitatiebrieven schrijf."

De overheid hinkt eveneens achteraan, vindt ze. Zo werken er bij de GG&GD's in dit land slechts twaalf medisch milieukundigen, die allemaal zwaar overbelast zijn en zich steeds van de ene vervuilingramp naar de volgende spoeden. Judy: "Wij kunnen die ontlasten, dat soort werk kunnen we ook. Maar het probleem is dat de GG&GD's alleen artsen tot milieukundigen opleiden en daarvoor subsidie van het ministerie van WVC krijgen. Voor ons krijgen ze geen subsidie."

Caroline: "Ook bij de voorlichting over milieuproblemen, bodemverontreiniging in een woonwijk bijvoorbeeld, zouden wij goed werk kunnen doen, beter dan het nu gebeurt. Nu zijn het meestal huisartsen die in zo'n forum gaan zitten met wat wethouders en ambtenaren. Wij zouden beter in staat zijn om over te brengen waar het om gaat, wat de onzekerheden in dit soort kwesties zijn." Het zou dus geen kwaad kunnen als werkgevers wat beter op de hoogte zouden zijn van deze studie en de capaciteiten van de afgestudeerden. Daar ligt een taak voor de faculteit, maar noch Judy noch Caroline heeft het idee dat die daar hard aan trekt. Caroline tracht het nu zelf op te knappen:

als er ergens een advertentie staat waarin een bepaalde specialist wordt gevraagd voor een functie op haar terrein, dan reageert ze. "Ik schrijf dan gewoon dat ik dat ook kan." Helaas, tot nu toe zijn die pogingen vruchteloos gebleven.

Rommelig

Hoe zelfbewust ze ook zijn over hun kennis, professor Rotmans bleek er andere ideeën op na te houden. Hoe zat het daar nu eigenlijk mee? Ze konden niet eens met computers omgaan, liet Rotmans enigszins smalend weten in *Observant* van jongstleden februari. Judy is daar nog steeds verontwaardigd over. Want er waren helemaal geen computers waarop ze konden werken. Pas tegen het einde van het bewuste blok konden ze één middag bij de gratie gods met zijn zessen tegelijk op één computer terecht. Kortom, er schortte wel het een en ander aan de organisatie van het onderwijs.

Caroline is in staat om te vergelijken tussen twee faculteiten. Milieugezondheidskunde mag dan wel een interfacultaire richting zijn, de organiserende faculteit is die der gezondheidswetenschappen, en die drukt dan ook het zwaarste stempel. Tot verdriet van Caroline: "Bij geneeskunde is alles veel duidelijker gestructureerd, de dingen zijn er tot in de puntjes geregeld, daar weet je waar je aan toe bent. Bij gezondheidswetenschappen is het rommelig. Dat geeft wel meer vrijheid, maar lastig is het ook. Om een voorbeeld te noemen: van mijn tweede begeleider heb ik de beoordeling van mijn afstudeerscriptie nooit gekregen. Hij is hem kwijt, niemand weet waar die is. Ik heb zelf maar zo'n beetje uitgerekend hoeveel punten ik van hem kreeg. Of neem de diploma-uitreiking van vanmiddag. Al maanden geleden was die vastgesteld op vier uur. Daar hou je dan rekening mee, de familie komt tegen die tijd. Nu kregen we deze week een briefje waarop stond dat het om kwart over drie begon. Kun je dus weer iedereen gaan bellen om te zeggen dat het vervroegd is. Nee, het zou geen kwaad kunnen als ze bij gezondheidswetenschappen iets van de cultuur van geneeskunde zouden overnemen."

Wammes Bos

Judy van Erven (links) en Caroline Roulaux (rechts), twee van Nederlands eerste milieugezondheidskundigen. Helaas staan de werkgevers nog niet in de rij (foto Nelis Tutkey)

Sta je op springen?..

Weet jij wat je kunt verwachten als bijna afgestudeerde?
Of wat bedrijven van jou verwachten?

STEP (Stichting Student en Praktijk) biedt economen, juristen en bedrijfskundigen oriëntatiemogelijkheden bij hun zoektocht naar toekomstige werkgevers. Door middel van onze in-house dagen krijg jij de informatie die je zoekt. Grijp je kans om op informele wijze in contact te treden met managers van toonaangevende bedrijven op het gebied van finance, accountancy en financiële dienstverlening in de periode van 8 november tot en met 17 december 1993. Aan de in-house dagen werken mee:

- ABN AMRO	- ING Groep	- Philips
- Arthur Andersen & Co	- Koninklijke PTT Ned.	- Price Waterhouse
- Coopers & Lybrand	- KPMG	- Procter & Gamble
- Deloitte & Touche	- Moret Ernst & Young	- Unilever
- DSM	- NCM	- VB Groep
- Exact Software		

Haal de informatiebrochure bij jouw faculteitsvereniging, stuur een brief met je naam, adres en telefoonnummer naar onderstaand adres of bel: 020-5484934. Dan krijg je de brochure en het inschrijfformulier zo snel mogelijk toegestuurd.

STEP; de springplank naar je carrière

De Boelelaan 1105, Kamer 2A-42, 1081 HV Amsterdam, faxnr. 020-6462645.

wel eens over nagedacht?

wel eens over gesproken?

pensioen adviesbureau pro civibus

tel. 020 - 570 82 08
Stadhouderskade 140
1074 BA Amsterdam

tel. 050 - 18 41 14
Spilsluizen NZ 11
9712 NR Groningen

GRATIS:
screentest + oogmeting

STUDENTEN KORTING

Extended Wear zachte lenzen van 295,- voor O.V. jaarkaart prijs

225,-

per paar incl. gratis lensvloeistof voor een half jaar
GRATIS SERVICE-PAS
Toptiek accepteert ook elke geldige lensservice-pas voor 1993 van leveranciers uit andere steden voor dezelfde of gunstiger voorwaarden.

Markt 28

6211 CJ Maastricht

043 - 217065

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met een rijopleiding op maat van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * - Lessen in VW Golf
- * - f 40,- voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

Standaard Boekhandel

Bergmans

Nieuwstraat 9
6211 CR Maastricht
Tel. 043 - 21 08 25

niet alleen
voor studieboeken!

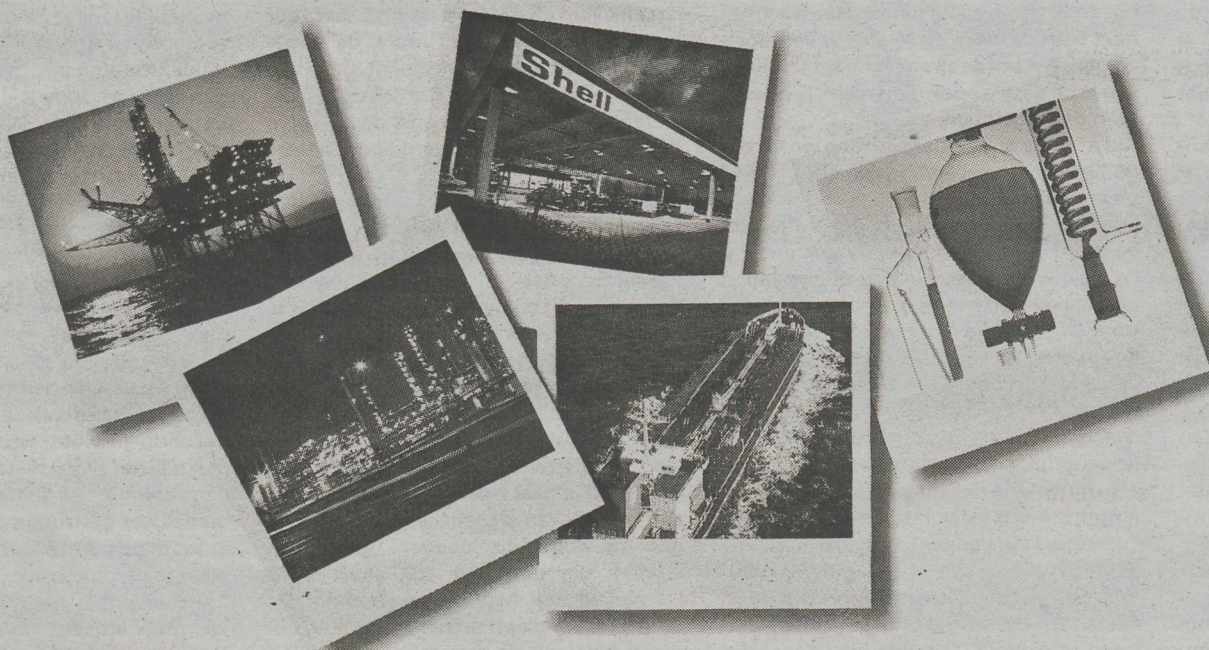
Een goede start naar uw rijbewijs maak je bij:

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 39,- voor 60 min.

telefoon: 043 - 613798

Ook voor theorie + speedcursus

THE ASSETS

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1993

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publikatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Edmond Hustinxprijs 1993

Tijdens de academische zitting ter gelegenheid van de opening van het Academisch Jaar is de Edmond Hustinxprijs voor de Wetenschap '93 uitgereikt aan mr. H.J. de Kluiver, universitair hoofddocent bij Privaatrecht. De jury, o.l.v. prof. Mols, meende dat de publikaties van De Kluiver van hoog wetenschappelijk niveau zijn en gekenmerkt worden door een schrijfstijl die de soms weerbarstige problematiek ook voor minder ingewijden toegankelijk maakt. Dr. L. Berkvens, universitair docent Rechtsgeschiedenis, kreeg een eervolle vermelding.

Promotie drs. A.H. Borghans

Op 17 september, om 16.00 uur, verdedigt drs. A.H. Borghans zijn proefschrift 'Educational choice and labour market information'. Promotoren zijn prof.dr. J.A.M. Heijke en prof.dr F.C. Palm. In dit proefschrift bekijkt drs. Borghans in hoeverre het verstrekken van arbeidsmarktprognoses aan toekomstige studenten de arbeidsmarktaansluiting kan verbeteren zonder dat rechtstreeks wordt ingegrepen. Op basis van een nieuw economisch model, waarin de voorspelcapaciteiten van studenten een expliciete rol spelen, wordt de invloed van publieke voorspellingen onderzocht. Lex Borghans werkt bij het ROA.

Promotie drs. R. van Diest

Op 23 september, om 16.00 uur, zal drs. R. van Diest zijn proefschrift 'Sleep and vital exhaustion. Their relationship with cardiovascular disease' verdedigen. Promotoren zijn prof.dr. A.W.P.M. Appels en prof.dr. M.M.W. Richartz. Slaapproblemen hebben voorspellende waarde voor een hartinfarct, evenals klachten over ongewone vermoeidheid, toegenomen prikkelbaarheid en gevoelens van algehele malaise. Deze laatste klachten omschrijft drs. Van Diest als 'een toestand van vitale uitputting'. In zijn proefschrift maakt hij aannemelijk dat slaapproblemen hun voorspellende waarde voor een hartinfarct ontleen aan hun samenhang met deze toestand van vitale uitputting. Robert van Diest werkt bij Psychiatrie i.o.

Herkansing Ontwikkelingsproblematiek

Op woensdag 22 september van 10.00-13.00 zal een hertoets plaatsvinden voor het blok Interfacultaire inleiding in de ontwikkelingsproblematiek (cursus 92/93). Vooraf s.v.p. aanmelden bij C. Leonards, tel. 043-883227 of 883314. Lokatie: Kapoenstr. 2, kamer 0027.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Openingstijden / Opening Hours
academisch jaar 1993/1994 (m.i.v. 30-8-1993)

RL-AGENDA

**Promoties en inaugurele- of afscheidsre-
des vinden plaats in de Aula, Tonger-
sestraat 53. Informatie: Rectoraat,
883096/883210**

16-09 Lezing G.H. van Voss: Veranderingen in het sociaal recht, Zw4, Collegezaal 20.00-21.30 uur

17-09 Promotie A.M.N.G. van Attekum, 14.00 uur

17-09 Promotie A.H. Borghans, 16.00 uur

18-09 Congres door vakgroep Psychiatrie in Artis Partycentrum A'dam over Kinderen die stemmen horen, aanv. 10.00 uur, info: 043-299771 D. Wolfs/299772 S. Escher

22-09 Lezing prof.dr. H.M. van Praag, RL, "Serotonine-gerelateerde, angst en agressie geïnduceerde, stress-geprecipiteerde depressies. Een psycho-biologische hypothese" 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

23-09 Promotie R. van Diest, 16.00 uur

24-09 Promotie B. Walstra, 16.00 uur

30-09 Promotie H.J.J. Kessels, 14.00 uur

30-09 Promotie H.H.C. Lichtenbeld, 16.00 uur

29-09/01-10 Workshop ter gelegenheid van het emeritaat van prof.dr. G. Hofstede (FdEW): Intercultural Cooperation in Europe. Inlichtingen bij prof.dr. J.D.P. Kasper, FdEW, 883811

01-10 Afscheidsrede G.H. Hofstede, 16.00 uur

30-09 t/m 03-10 Congres voor European

Association of Labour Economists: FdEW/ROA
06-10 Lezing prof.dr. J. Mendlewicz, VUB, "Genetic aspects of depressive disorders", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

07-10 Promotie F.W. Vreeling, 14.00 uur

07-10 Promotie Y.M.W. Janssen, 16.00 uur

8-10 t/m 10-10 9e jaarlijkse Conferentie van ASERCCA (Association for European Research on Central America and the Caribbean) aan de FdEW.

08-10 Inauguratie M. Borgers, 16.00 uur

14-10 Promotie J.F.B.M. Fiolet, 13.00 uur

14-10 Inauguratie A.H.R.M. Denie, 16.00 uur

15-10 Lezing L. Tindemans: de neutraliteit en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

15-10 Promotie J.L.M. Konsten, 14.00 uur

15-10 Promotie C.I.M. Dijkman-Caes, 16.00 uur

21-10 Inauguratie R.M. Leidl, 16.00 uur

22-10 Promotie V.H.J.M. Kranen-Mastenbroek, 14.00 uur

22-10 Promotie M.C.M. Vendrik, 16.00 uur

27-10 Promotie F.R.J. Verhey, 16.00 uur

28-10 Promotie K.W.H. Wodzig, 14.00 uur

28-10 Promotie R.M.M. Kleijkers, 14.00 uur

03-11 Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Intern RL-seminar voor leidinggevend in het wetenschappelijk bedrijf. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191

03-11 Lezing prof.dr. C.D. Kaplan, RL, "On the detoxification of polydrug abusers",

Bibliotheek/Studielandchap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen

ma t/m do 09.00 - 21.00 uur; vr 09.00 - 19.00 uur; za 09.00 - 16.00 uur

Bibliotheek Bonnefanten

ma, wo, do, vr 09.00 - 18.00 uur; di 09.00 - 21.00 uur; za 10.00 - 14.00 uur

Studielandchap Economie

ma, wo, do 09.00 - 19.00 uur; di 09.00 - 21.00 uur; vr 09.00 - 18.00 uur; za 10.00 - 14.00 uur

Studielandchap Cultuur- en Wetenschapsstudies/FdAW

ma, wo, do, vr 09.00 - 18.00 uur; di 09.00 - 21.00 uur; za 10.00 - 14.00 uur

Computerruimte FdAW

ma t/m vr 09.00 - 17.00 uur

Studielandchap Rechten

ma t/m do 09.00 - 23.00 uur; vr 09.00 - 21.00 uur; za 10.00 - 17.00 uur

Bibliotheek Jezuieten (m.i.v. 5 oktober 1993); di, wo, do 09.00 - 12.00 uur

en volgens afspraak

Bibliotheek Vijverdal

ma t/m vr 09.00 - 17.00 uur

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

De inlooppreekuren zijn op di. en do. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B.

De telefonische spreekuren zijn alleen op ma. en di. van 13.30 - 14.00 u. tel. (043) 883354

Openingstijden secretariaat SZ:

ma. en di. en wo. 13.30-16.30 u., do. 9.00-12.00 u en 13.30-16.30 u, vrij. 9.00-12.00 u.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

Centrale Studentenadministratie

Collegekaarten/bewijzen van inschrijving

Bij verlies/diefstal van uw collegekaart en/of uw bewijs van inschrijving kunt u, vanaf 15 sept. een nieuwe collegekaart/bewijs van inschrijving laten maken cq. afhalen op **wo.middag van 14.00-16.00 u.**

U dient dit uiterlijk 's maandags d.m.v. een formulier aan te vragen en te betalen.

Adreswijzigingen

Studenten dienen zo spoedig mogelijk hun adreswijzigingen schriftelijk door te geven aan de Centrale Stud.admin. Openingstijden: **ma. t/m do. 14.00 - 16.00 u. & vrijdag 10.00-12.00 u.**

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06 - 3212 151, Len.26.

Infotheek voor Studie en Beroep.

De Infotheek voor Studie en Beroep is bestemd voor leerlingen Havo en VWO, die zich willen oriënteren op een studie in het hoger onderwijs. Voor studenten HBO en WO, die op zoek zijn naar een andere studie. Voor studenten die keuzeblokken willen volgen bij de RL of een zusterinstelling. Voor studenten HBO en WO die zich aan het eind van hun studie oriënteren op aanvullende mogelijkheden bijv. om de resterende studietijd zinnig te gebruiken, of die op zoek zijn naar postacademisch of post-HBO-onderwijs, een AIO-schap of gegevens inzake arbeidsmarktorientatie en vacatures. Voor buitenlanders die in Nederland willen studeren. Voor hen die info zoeken op het gebied van aanmelding en plaatsing, auditorenregeling, militaire zaken, verzekeringen, handicap etc. Voor

'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

03-11 Studiedag RL-personeelsbeleid. Info: P&O L.Leunissen tst.3194 en T.Gybels tst.3181

04-11 Inauguratie M.P. Dieijen-Visser, 16.30 uur -

05-11 Symposium Fiscaal Pensioenrecht, 13.30 uur Collegezaal Ts53, info: A. Lankkamp tst 883148

05-11 Lezing L. Tindemans: de ontwikkelingspolitiek van de

17-11 Lezing dr. G. Koerselman, Lucasziekenhuis A'dam, "Psychiatrie tussen Geneeskunst en Geneeskunde", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

17-11 Promotie P.T. van Assema, 14.00 uur

18-11 Promotie L.M.A.B. van Bortel, 14.00 uur

18-11 Promotie M.S.R. Segers, 16.00 uur

19-11 Inauguratie Prof. mr. M.G. Faure, 16.00 uur

24-11 Lezing L. Tindemans: het sociaal Europa, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

24-11 Promotie A.L.V. van Bommel, 16.00 uur

25-11 Promotie A.Dimovsky M.D., 14.00 uur

25-11 Promotie J.M. Blanco Fernandez, 16.00 uur

26-11 Lezing L. Tindemans: de Europese grondwet, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

medewerkers! **Aanwezig:** ISEE, geautomatiseerd progr. inz. post hoger onderwijs, fondsendisk, jobsubsidiedesk. Openingstijden: ma. di.&do. 13.00-17.00 u, wo. en vr. 09.00-13.00 u, bou 11, K0217, Tel. 883351 / 883518.

Centrale Studentenadministratie

Collegekaarten/bewijzen van inschrijving:

Bij verlies/diefstal van uw collegekaart/bewijs van inschrijving kunt u een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving maken cq. afhalen vanaf: 1 september 1993.

U dient dit uiterlijk 's maandags d.m.v. een formulier aan te vragen en te betalen.

Attentie

Ouderejaars studenten, die tot op heden nog geen herinschrijfpakket hebben ontvangen, worden verzocht contact op te nemen met de Centrale Studentenadministratie.

Integrand

Integrand is gehuisvest in de Abtstraat 4, 6211 LS Maastricht, tel. 883353/97. Dagelijks geopend van 9.00-12.30 en 13.30-17.00 u. Kom je inschrijven voor werkopdrachten op academisch niveau.

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: bel: 883142. Wij bellen terug.

R.K. studentenpastoraat Maastricht

Iedere do. om 19.30 u. en zo. om 10.30 u. is er een viering van de H.Mis, voorgedaan door pastor F.Peró. Adres: Boschstr. 97, societeit "In de Fortuyn".

Agenda Tafelstraat 13

Ma. 20 sep. 20.00 u. Bijbeltwijfelgroep, 1e keer

Di. 21 sep. 18.00 u. Koorrepetitie, 1e keer, 20.00 u. Toneelgroep, 20.00 u. Literatuurgroep, 1e keer

Wo. 22 sep. 16.00 u. Liturgiewerkgroep, 18.00 u. Tafelen; samen (koken en) eten. Opgeven vóór 16.00 u., 20.00 u. Homosexualiteit, 1e keer, 20.00 u. Verhalen, 1e keer, 20.00 u. Inspiratie na Tafelen. Gast: Lyn Bisschops

Do. 23 sep. 16.30 u. Kooklessen, 20.00 u. Intuïtief tekenen, 1e keer, 20.00 u. Poëziegroep, 1e keer

Veel groepen komen voor het eerst bij elkaar. Je kunt je nog opgeven. Vraag het jaarprogramma aan of info op Tafelstraat 13: tel. 21 56 51

Agenda Jus et Sanitas

Op 29 sept. organiseert Jus et Sanitas twee lezingen over 'informed consent' bij medische experimenten. Als sprekers treden op: de heer F. van Wijmen en de heer F. Verheggen. De lezingen beginnen om 20.00 u en vinden plaats in Faculteiten I, aan het Debeyeplein. De ruimte wordt aldaar bekend gemaakt.

Agenda AEGEE

elke di. 22.00 u. borrel in café Metamorfoos,

17 sept. vierde diesviering AEGEE-MAASTRICHT.

17 sept. lezing door Eppo Jansen in het kader van de vierde diesviering.

22 sept. excursie naar de ENCI.

24-26 sept. Presidents' Meeting, Santander.

Agenda KOKO

do 16 sept.: 19.00 u eerstejaars koken voor oudere jaars, inschrijven op de kroeg.

zo 19 sept.: 16.00 u mentordag na-ic.

wo 22 sept.: 20.00 u verkiezings-ALV.

vr 24-zo 26 sept.: na-intro!

wo 29 sept.: pasjesavond.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

LV&S

Start programma LV&S 93-94

Introductie-periode: 6 t/m 24 sept.; het programma is gratis toegankelijk bij die activiteiten waar met "eigen" RL-docenten wordt gewerkt. Deze activiteiten vinden plaats in sporthal Randwijck (het zwembad geeft geen gratis toegang tijdens deze periode). Voor het aanvragen van sportkaarten en het inschrijven voor cursussen kan men terecht bij de balie van buro LV&S. Openingstijden balie: ma. 13.00-16.30 + di. t/m do. 09.00-12.00 u en 14.00-16.30 u.

Cursussen

De volgende cursussen worden georganiseerd: ballet (klassiek), duiken, fitness, frisbee, golf, hockey, indische dans, jongleren, kajak, moderne dans, rock & roll, squash, tennis indoor, weerbaarheid, yoga en zelfverdediging. Voor meer info zie de speciale cursusfolders die te verkrijgen zijn bij buro LV&S. De sportkaart is verplicht voor alle cursussen.

Interne competities

Begin okt. starten de volgende competities: badminton, veldhockey, volleybal en zaalvoetbal. Sportkaart verplicht voor alle leden van een team. Meer info en inschrijven bij buro LV&S.

Nachtvolleybaltoernooi

Wo. 29 sept. start om 23.00 u. het nachtvolleybaltoernooi in sporthal Randwijck. Max. aant. teams: 20. Sportkaart bij dit toernooi niet verplicht. Kosten: f 10,- p.p. Inschrijven bij LV&S.

Savelsbosloop

Wo. 22 sept. om 17.30 u. organiseert LV&S de jaarlijkse Savelsbosloop, een recreatieve crossloop. Afstand bedraagt circa 7,5 km. Inschrijven voor 17 sept. bij LV&S. Deelname is gratis.

Mededeling LUSS

28 en 29 okt. is weer het ISTD met o.a. volleybal, badminton, voetbal en vele andere sporten. Kosten: f 20,-. Schrijf je voor 1 okt. in bij de LUSS (dagelijks tussen 12.30-13.30 u.).

Agenda Les Chevaliers

Iedere week les op wo. avond! 25 sept. Diës, info bij Sonja 671095.

Agenda Dutch Mountains

Elke di. 16.30 u. en do. 18.00 u. wielrennen. Elke wo. 16.30 u. ATB vertrekplaats sporthal Randwijck. 18/19 sept. introductieweekende. 25 sept. Dutchmountainbikeday. 27 sept. borrel Benice. 28 sept. Tijdrit 4 okt. AV Tongersestr.53. Voor info Jochen 257632 of Karlo 04406-10090.

Agenda EMAB

Za. 2 en zo. 3 okt. organiseert de EMAB de LAM, een steptocht van Luik naar Aken naar Maastricht. Opgave en inlichtingen Sonja 671095, Ellen 472736.

STUDIUM GENERALE

In de week van 27 sept. start het Studium Generale weer met **cursussen beeldende vorming, fotografie, jazzimprovisatie en theater kijken**. Deelname staat open voor studenten en medewerkers van de RL en de Hoge Hotelschool Maastricht. De cursussen bestaan uit 10 lessen (theater kijken: 5 lessen) en vinden plaats in het Lösstheater (Achter de Barakken 31a) m.u.v. de cursussen fotografie en jazzimprovisatie, die vinden resp. plaats in het Kumulus-gebouw (Herbenusstraat 89) en in het Conservatorium (Bonnetantenstraat 15). Inschrijven **vóór 20 sept.** bij het bureau SG, tel.: 043-883541 (9.00-12.30 u.).

Het betreft de volgende cursussen:

Zw/w fotografie voor beginners (ma. 15.30-18.00 u.)

Kosten: f 125,- (stud.) / f 160,- (medw.)

Portret -en modeltekenen (ma. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 130,- (stud.) / f 165,- (medw.)

Zw/w fotografie voor gevorderden (di. 15.30-18.00 uur)

Kosten: f 125,- (stud.) / f 160,- (medw.)

Aquarelleren (di. 18.00-20.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Tekenen naar de waarneming (di. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Model in kleur (wo. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 130,- (stud.) / f 165,- (medw.)

Basiscursus beeldende vorming (do. 18.00-20.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Schilderen (do. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Theater kijken (zo. 20.00-22.00 u.)

Kosten (incl. 5 voorstellingen): f 85,- (stud.) /

f 100,- (medw.)

Jazz (lestijd nog onbekend)

Kosten: f 100,- (stud.) / f 150,- (overigen).

WETENSCHAPSWINKEL

Bij de Wetenschapswinkel staan nog enkele onderzoeksvragen open:

-Bejegening van vrouwen met mastopathie (goedaardige borstgezwollen) door artsen en andere hulpverleners (GW);

- Evaluatieonderzoek van de activiteiten van een Maastrichts vrouwen-centrum (GW, B & B)

-Vergelijkende studie nieuwe regelgeving wet voorzieningen gehandicapten met huidige regelingen (Gezondheidsrecht)

-Vergelijking van de wijze waarop diverse gemeenten in Limburg mondiaal beleid in het gemeentelijke beleid hebben geïmplementeerd (Rechten)

-Vanuit een wijk in Maastricht wordt gevraagd om een onderzoek naar de toegankelijkheid van deze wijk voor gehandicapten (GW/Bew. wetenschappen).

-Marketingonderzoek 't Gilde, een organisatie van oudere vrijwilligers die vakkennis doorgeven aan jongeren. (Economie)

-Actiemogelijkheden (persoonlijk en/of collectief) voor werknemers die met vermoedelijk gevaarlijke stoffen (Rechten, Arbeidsrecht en Privaatrecht)

-Voor de Vrouwenbond CNV, onderzoek naar subsidiemogelijkheden voor buitenschoolse opvang in Limburg (Economie)

Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel: 883120/883529.

BUREAU INTERN. SAMENWERKING**Beurzen voor Canada**

Vorige week is bij het BIS het meest recente overzicht binnengekomen van de mogelijkheden voor een studiebeurs bestemd voor studenten en docenten, die zich richten op een typisch 'Canadees onderwerp' binnen hun studie en onderzoek. Aangezien er nogal wat wijzigingen zijn met het vorige overzicht worden belangstellenden dringend aangeraden een kopie van het hernieuwde overzicht op te vragen bij: Ina Engelen, tel. 883211 (tussen 8-12 uur).

Fulbright beurzen NACEE

Voor het academisch jaar 1994/95 zijn er opnieuw Fulbright beurzen voor de Verenigde Staten beschikbaar.

1. Fulbright Senior Research/Lecturing Grants. Bestemd voor full-time professoren en uhd's met bij voorkeur onderzoeks- en/of doceerervaring in het buitenland. Sluitingsdatum: 15 december 1993.

2. Fulbright Junior Research Grants. In aanmerking komen uhd's, overig wetenschappelijk personeel, personen in overheidsdienst of in non-profit organisaties met een doctorsgraad. Sluitingsdatum: 15 december 1993.

3. Fulbright aio/oio Grants. Kandidaten met een aio/oio aanstelling die in het kader van hun promotie in de USA onderzoek willen verrichten. Sluitingsdatum: 15 december 1993.

4. Fulbright Graduate Student Grants. Bestemd voor een studie van een volledig academisch jaar aan een Amerikaanse universiteit. Studenten

moeten afgestudeerd zijn aan een universiteit of HBO-instelling of in de laatste fase van hun studie verkeren. Sluitingsdatum: 1 maart 1994.

5. Fulbright Direct Teachers Program. Eerste graads docenten van middelbare scholen en docenten aan HBO-instellingen kunnen een academisch jaar van baan ruilen met een Amerikaanse collega. Sluitingsdatum: 15 december 1993.

6. Netherland-America Foundation Fellowships. Bestemd voor een master's degree studie in de vakgebieden: bedrijfskunde, economie en media studies. Sluitingsdatum: 1 april 1994.

7. Frank Boas Fellowship. Een jaar studie aan de Harvard Law School. Er worden 8 Europese kandidaten genomineerd waarvan er één de beurs zal krijgen. Sluitingsdatum: 15 november 1993.

8. American Studies Fellowship. Bestemd voor academici met een doeropdracht op het gebied van aan Amerika gerelateerde onderwerpen die onderzoek willen doen op het gebied van American History/Cultuur/Civilization. Sluitingsdatum: 15 november 1993.

Meer informatie: Ina Engelen of: NACEE, tel. 020-6275421 (tussen 9-12 uur).

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0217.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op envelop en brief binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 105

Bij de vakgroep Psychiatrie i.o., de sectie Neuropsychologie, Neuropsychiatrie & Psychobiologie wordt voor ondersteuning van het onderzoek-programma Hersenen & Gedrag (thema Veroudering) gezocht een **typist(e)/administratief medewerk(st)er 1.0 fte** vooralsnog voor de duur van 1 jaar

Taken:

- alle voorkomende type- en kopieerwerkzaamheden;

- algemene administratieve ondersteuning.

Functie-eisen:

- MAVO-opleiding;

- goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal;

- kennis en ervaring met het gebruik van tekstverwerkende apparatuur (WP, Macintosh);

- type-diploma.

Salaris: maximaal f 2.857,— bruto per maand (schaal 3).

Info: mw. E. Misdorn, tel. 881041.

THE RULES

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1993

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

ONDERWIJSBALIE

Openingstijden:
maandag: 09.30 - 10.30 uur
dinsdag en donderdag: 13.00 - 13.30 uur
woensdag en vrijdag: 11.30 - 12.15 uur

INSCHRIJVEN KUNSTPRACTICUM

Eerstejaars studenten kunnen zich vanaf vrijdag 10 september tijdens balie-uren inschrijven voor het practicum Kijken naar Beeldende Kunst dat parallel aan blok 1.2 wordt gegeven. De nadruk van dit practicum zal liggen op de expressieve betekenis van moderne beeldende kunst en de manier waarop die door beelddaspecten als materiaal en techniek, compositie, ruimte, licht en kleur wordt voortgebracht. Maximum aantal deelnemers: 30.

INSCHRIJVEN 3E JAARS BLOKKEN

Inschrijfformulieren voor het gehele derde jaar zijn verkrijgbaar aan de balie.

AGENDA CWSV ORAKEL

De Orakelkamer vind je aan de Kapoenstraat k.0038. Tel.: 043-883291
Openingstijden:
Maandag tot Ddnderdag van 13:00-14:00
Boeken ophalen kan op maandag en dinsdag.

Orakel zoekt nog actieve leden:

- Twee mensen voor het reductiebureau: dit kost je ongeveer anderhalf uur per twee weken. We zoeken mensen die nauwkeurig kunnen werken en het leuk vinden om tijdens de openingsuren in de Orakelkamer te zijn. Hiervoor zoeken we speciaal eerstejaars, vanwege afwijkende collegetijden.
 - Handige mensen die mee willen helpen bij het organiseren van een feest in de laatste week van september.
 - Een "redacteur" voor het faculteitsblad de ID: iemand die in samenwerking met de andere ID-medewerkers artikels controleert en "de grote lijnen" in de gaten houdt.
 - Een artistiek iemand die de lay-out van de ID wil gaan verzorgen. Dit kost je ongeveer drie a vier uur per drie weken.
- Heb je interesse? Bel dan Jeroen: 043-252008 of b.g.g. Jeroen: 043-257278.
Wil je lid worden? Maak dan f25,- over op:
giro: 0492552 of bank: 865985103
o.v.v. Je naam en telefoonnummer.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

GVO-TRIANO

GVO-TRIANO is op zoek naar enthousiaste mensen die mee willen helpen met het organiseren van een Amerika-reis in het kader van een keuzeblok (blok 6 dit schooljaar). Tevens zoeken we mensen die willen helpen met het zoeken naar sponsors voor deze reis. Interesse? Bel dan 043-670057 (Wendy) of 043-616186 (Miriam).

Faculteitsvereniging AGORA

De Faculteitsvereniging van Gezondheidswetenschappen zoekt dringend actieve leden voor alle commissies en het bestuur! Heb je interesse, kom dan even langs tijdens het spreekuur. Het spreekuur van Agora is vanaf 17 sept. dagelijks van 10.00 tot 11.00 uur bij de balie van Bureau Onderwijs! Op woensdag 22 september organiseert het Agora-bestuur een discussie avond: Agora toen, nu en in de toekomst. Alle GW-studenten zijn vanaf 19.30 uur van harte welkom in de groene zaal (0.406) Uns50. De deadline van het volgende nieuwsblad is 1 oktober. Copy kan worden ingeleverd tijdens het spreekuur of in het Agora postvak gedeponneerd worden. Op 12 en 19 oktober organiseert Agora om 19.30 uur een reanimatiecursus bij de DGD. Leden betalen hiervoor f20,- en niet-leden f25,-. Inschrijven en directe betaling voor 4 oktober tijdens het spreekuur.

ECONOMIE

SLUITING INSCHRIJVING TOETSEN

Studenten kunnen tot uiterlijk 30 september 1993, 12.30 uur, hun inschrijfformulier voor toetsen in toetsperiode 1 inleveren bij de Onderwijsbalie tijdens de reguliere openingstijden. Inschrijfformulieren evenals het toetsrooster, waarop u informatie over de inschrijfprocedure aantreft, zijn aldaar verkrijgbaar.

In de brievenbus aangetroffen inschrijfformulieren worden onverwerkt aan de student geretourneerd.

STATISTIEK 2.5 en BESLISKUNDE 2.6

Studenten die deelnemen aan het onderwijs Kwantitatieve Methoden 2.1 met de bedoeling Statistiek 2.5 en/of Besliskunde 2.6 af te sluiten dienen zich voor de resp. toetsen in te schrijven! U maakt dus niet de toets KM 2.1, maar de toets Statistiek 2.5 en/of de toets Besliskunde 2.6 (zie toetsrooster pagina 4). De toetslokatie wordt bekendgemaakt in de week van 04 oktober (via de lichtkrant).

STATISTIEK 2.5 oude stijl

Studenten die Statistiek 2.5 oude stijl nog willen herkansen worden geadviseerd om deel te nemen aan het onderwijs in Kwantitatieve Methoden 2.1 (KM 2.1) in week 5 t/m 7 van het huidige blok (Let op: inschrijving voor de toets verplicht. Zie pagina 4 van het toetsrooster). De onderwerpen zijn: multiële regressie, tijdreeksen en niet-parametrische

toetsing. De preciese leerstof is te vinden in het laatste deel van de handleiding KM 2.1, dat gekopieerd zou kunnen worden. Er is een exemplaar op het secretariaat KE (kamer 3.082).

De hoorcolleges vinden plaats op dinsdag en vrijdag van 11.00 tot 13.00 uur op de data 5, 8, 12, 15, 19 en 22 oktober.

LET OP: op vrijdag 15 oktober van 16.00 tot 18.00 uur!

De practica zijn op woensdag in deze drie weken in lokaal 1.013 van 8.30 - 10.30 of 11.00 - 13.00 of 13.30 - 15.30 of 16.00 - 18.00 uur naar keuze.

LET OP: op woensdag 13 oktober alleen 's morgens in 1.001 van 8.30 - 10.30 of 11.00 - 13.00 uur!

De toets vindt tegelijkertijd met KM 2.1 plaats en bestaat uit de (12) meerkeuzevragen over week 5 t/m 7 van KM 2.1 en bovendien een open opgave. Er zijn geen opdrachten meer en eventuele vroeger behaalde opdrachten tellen niet mee!

Voor vragen kunt u terecht bij: H. de Graaff, kamer 4.071, tel. 883791/3835.

Spreekuren STUDIE-ADVISEURS FdEW

De FdEW heeft twee studie-adviseurs. Voor de studenten die hun propaedeuse nog niet behaald hebben is dat **Robert Pans** (kamer 3.052B, telefoon 883846), en voor de doctoraal studenten is dat **Monique Welten** (kamer 3.052A, telefoon 883776).

Monique Welten is aanwezig op dinsdag, woensdagochtend en donderdag; Robert Pans is aanwezig op dinsdag en donderdag.

Voor kortdurende gesprekken houden de studie-adviseurs op de dagen dat ze aanwezig zijn open spreekuren van 10.00 tot 11.00 uur. Voorzie je dat een gesprek langer zal duren dan tien minuten, maak dan een afspraak. Afspraken kunnen rechtstreeks gemaakt worden of via het secretariaat (M.-L. Panis, kamer 3.068, telefoon 883 828).

Spreekuur Vaste Commissie voor de Examens

De spreekuurtijden van de VCE zijn met ingang van dit studiejaar gewijzigd. Wekelijks houdt mevr. M. van Thienen, medewerker VCE, spreekuur in kamer 3.048A op dinsdag- en donderdagochtend van 10.30-11.00 uur.

Openingstijden Studenten Micro Ruimten (SMR)

De openingstijden van de Studenten Micro Ruimten treft u aan op het publicatiebord bij de SMR (kamer 3.049).

AIIESEC-stage

De voorinschrijving voor een **AIIESEC stage** begint 14 september, de deadline is 11 oktober. Maar wil je eerst weten wat een stage via AIIESEC inhoudt...Kom naar de voorlichtingsavond op 23 september in kamer 0.001 om 20.00 uur. Voor meer informatie en voor voorinschrijvingsformulieren, wij zitten op kamer 0.086, Tongersestraat 53. Tel. 883863. Als je van plan bent om 23-9 te komen, kun je dat dan even doorgeven? **WE CAN BUILD YOUR GLOBAL VIEUW!!**

THE PRIZE

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1993

Inlooppreekuur voor HBO-instromers

Studenten die van het HBO in het tweede jaar zijn ingestroomd en problemen ondervinden bij het volgen van Kwantitatieve Methoden 2.1, kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om deze problemen voor te leggen aan practicumdocent H. de Graaff gedurende het eerste blok elke donderdag van 10.00 uur tot 11.30 uur in de filmzaal (lokaal 0.038).

Lecture

On 28 September, at 11.00 in room 0089 **Marjan Groen** (MERIT) will give a lecture on **Secretaries and nurses: Feminine workers?** This lecture is part of the block "Gender and Economics, but all interested students and colleagues are invited.

RECHTSGELEERDHEID**Attentie gebruikers van deze kolom:**

Berichten voor deze kolom worden alleen nog geaccepteerd op floppy (WP 5.0 danwel 5.1).

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

Onderwijsmateriaal (roosters en blokboeken) blok 1, studiegidsen, richtlijn voor fraude en scriptie-regeling.

Colleges

22.09: college Arbeid 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53 door M. Driessen: Het sociaal zekerheidsrecht.
22.09: college Rechtsgeschiedenis 11.00-13.00 uur Collegezaal TS53.
22.09: college Inleiding NR 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53.
22.09: college Rechtshandhaving 15.45-16.45 uur Collegezaal TS53 studenten EEX-Verdrag meebrengen.
23.09: college Rechtsgeschiedenis (avondopl.) 18.30 uur Pract. 1001bN.
29.09: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53 door Prof. mr. G.R. de Groot.
29.09: college Rechtsgeschiedenis 11.00-13.00 uur Collegezaal TS53.
29.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Aula TS53 door A. Geers: De actualiteit van het arbeidsrecht.
29.09: college Inleiding (avondopl.) 19.00 uur Collegezaal Zw4.

Richtlijn voor gevallen van (mogelijke) fraude

Met ingang van 01.09.1993 is de **Richtlijn voor gevallen van (mogelijke) fraude** van kracht. De Richtlijn is onlangs vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie (DB-EC) en zal worden uitgereikt bij het onderwijsmateriaal voor het eerste blok. Het verdient aanbeveling om goed kennis te nemen van de inhoud. Met het vaststellen

van de Richtlijn wil het DB-EC aangeven dat het zich heeft voorgenomen in de toekomst nog alerter te zijn ter zake van fraude bij het afleggen van tentamens en examens. Bij de afhandeling van gevallen van (mogelijke) fraude zal het DB-EC de Richtlijn tot uitgangspunt nemen. Het vaststellen en invoeren van de Richtlijn betekent niet dergelijke gevallen wezenlijk anders behandeld zullen worden. In afwijking van hetgeen tot op heden gebruikelijk was behoudt het DB-EC zich o.a. uitdrukkelijk het recht voor om gevallen waarbij fraude is vastgesteld openbaar te maken.

Workshops voor avondstudenten

Op 23 oktober vanaf 15.30 uur worden voor avondstudenten de jaarlijks te organiseren workshops gehouden met na afloop een feest. Nadere informatie volgt.

Bericht van studieadviseur

Op maandag 20 september en woensdag 22 september zal studieadviseur Joke Stoutenbeek niet aanwezig zijn. Wel is die week studieadviseur Marja Elsenburg aanwezig op dinsdag, woensdag en donderdag. In plaats van maandag 27 september zal Joke Stoutenbeek op 28 september aanwezig zijn.

GENEESKUNDE

Mededeling van Bureau Onderwijs

VOORTGANGSTOETS FdG

De eerstvolgende Voortgangstoets voor studenten van de FdG wordt afgenomen op WOENSDAG 22 SEPTEMBER 1993 vanaf exact 9.00 tot 13.00 uur in de Tennishal/Sportel DOUSBERG, Dousbergseweg 4. STUDENTEN ZIJN ALLEEN GERECHTIGD OM EEN TOETS TE MAKEN ALS ZIJ EEN GELDIGE COLLEGEKAART (= collegekaart + bewijs van inschrijving) KUNNEN OVERLEGGEN. Studenten die hun collegekaart tijdens de toets niet bij zich hebben dienen deze de volgende dag tussen 11.00 en 12.30 uur te laten zien bij het secretariaat PES/VBC.

De zalen zijn open vanaf 8.30 uur. Iedereen dient om 8.50 uur in de zaal te zijn, de deuren gaan om 8.55 uur dicht. De zaalindeling is alfabetisch op achternaam en ligt ter inzage bij de onderwijsbalie FdG (UNS 50, K. 1.150A). Let op of het VT-niveau juist is. Zo niet, geef dit dan tijdig door.

De optisch leesbare antwoordformulieren mogen UITSLUITEND met een HB-potlood (= zacht) ingevuld worden, denk aan een gum.

De ANTWOORDSLEUTEL ligt vanaf 13.00 uur ter inzage bij de onderwijsbalie. De COMMENTAREN inleveren vóór dinsdagmiddag 28 september 17.00 uur. Commentaren liggen ter inzage bij de onderwijsbalie v.a. maandag 4 oktober. De TOETSRESULTATEN zijn beschikbaar vanaf ca. 3 november 1993. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 1993/1994.

De data van de resterende Voortgangstoetsen voor het ac. jaar 1993/1994 zijn de woensdagen 15 december 1993, 9 maart 1994 en 18 mei 1994.

Studentlid Projectgroep Leermiddelen

Per heden zoeken we een enthousiaste en geïntereseerde student(e) voor de projectgroep Leermiddelen. Deze projectgroep houdt zich bezig met de boeken en tijdschriften in de bibliotheek, de audiovisuele middelen en de faciliteiten voor computer-ondersteund onderwijs. Hierbij gaat het over het te voeren beleid, prioriteiten en de inzet van de budgetten. Voor informatie en sollicitatie kun je bellen naar Loes van Bokhoven (043-616766) of Klazina Visser (043-253697). Uiterste sollicitatiedatum: 1 oktober a.s.

Wijzing spreekuurtijden Bureau Internationale Betrekkingen

Dinsdag 12.30-13.30 uur. UNs50, nivo 3, kamer 3.324, tel. 881524. Vrijdag 11.30-12.30 uur, Bureau Onderwijs UNs50, nivo 1, kamer 1.150A, tel. 1842.

Kaderkursus ontwikkelingswerk

De cursus is bedoeld voor mensen die zich voorbereiden op werken in ontwikkelingslanden en ook zeer geschikt voor studenten die stage willen gaan lopen of onderzoek willen doen in de derde wereld. Officieel erkend als post-HBO-opleiding. Cursusplaats: Utrecht. Start: 24 en 25 september a.s.

Meer info tijdens de spreekuren van Bureau Internationale Betrekkingen.

MFV REFLEX: Filmfestival

MFV Reflex en de faculteit der geneeskunde presenteren:

FILMFESTIVAL op groot beeldscherm 20 t/m 24 september 1993 voor alle studenten en medewerkers van het AZM en de RL

ma 20-9 19.00 u Sneakers
di 21-9 19.00 u Sister Act
wo 22-9 20.00 u Bodyguard
do 23-9 19.00 u A Few Good Men
vr 24-9 20.00 u Dracula
Plaats: UNS 50 blauwe zaal

Prijs: Reflex-leden: 1 kaartje f2,50 3 voor f6,50 5 voor f10,00
niet-leden: 1 kaartje f3,00 3 voor f7,50 5 voor f12,50

Op woensdag 27 oktober organiseert M.F.V. Reflex een symposium over "Sport & Geneeskunde". Op het programma staan lezingen over de onderwerpen: "Hoe gezond is topsport" en "Hoe word je sportarts". Verder zullen er workshops fysiotherapie, haptonomie en chiropractie en een forum over voorste-kruisband-letsel georganiseerd worden. Als afsluiting van het symposium wordt er een film vertoond. Het geheel begint om 13.00 uur en zal plaatsvinden op P. Debeyeplein 1 in het auditorium.

Smoelenboek

Ook dit jaar is MFV Reflex van plan om een smoelenboek uit te brengen. Stond je in het vorige smoelenboek niet vermeld of zijn je gegevens intussen verouderd, lever dan een briefje in in de Reflexkamer (1.153 A UNS 50) voor vrijdag 15 oktober.

THE CHANCE

Due to an unfortunate coincidence, the entire management of one of the Operating Companies in Shell has suddenly disappeared. Therefore, the search is on for final year students who can form a new management team during a

Business Competition which will give you an opportunity to use all your professional and managerial skills. Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1993

De komische opera L'Etoile van de Franse componist Alexis-Emmanuel Chabrier is nog nooit in Nederland opgevoerd. Dat wil zeggen, tot vandaag, want vanavond beleef Opera Zuid de nationale première van deze lang vergeten satire.

De redenen om dit in onbruik geraakte stuk onder het stof vandaan te halen blijken talrijk. In De Limburger zegt de Franse dirigent Emmanuel Joel dat L'Etoile door de tijden heen te oppervlakkig is geënceneerd, waardoor het werk vaak als niemendalletje werd afgedaan. De Canadese mezzosopraan Kimberley Barber geeft in het Limburgs Dagblad aan dat deze opera zijn scherp erotisch randje verloor toen vlak na de première in 1877 de Franse censuur ingreep. Eerst vanavond in Maastricht is de tweede ongekuiste opvoering te zien. Het werk van de autodidact Chabrier was destijds toch al weinig daglicht gegund. Zo was er de schaduw van tijdgenoot Jacques Offenbach, de populaire Duitse dirigent die ook nu nog getooid is met de titel 'koning van de komische opera'. Bovendien kent L'Etoile sporadisch een duistere ondertoon, waarvan het toenmalige Parijse operapubliek helaas besloot dat die even niet meer bon ton was.

Chabrier, als ambtenaar werkzaam bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, schreef L'Etoile naar verluidt in drientwintig dagen. Oppervlakkig en door een hedendaagse bril gezien laveert het verhaal tussen eenvoudige relatiesores à la John Lanting en zwart absurdisme volgens Monty Python. Om met het tweede te beginnen: in het land van koning Ouf I (= fou, gek) is het goed gebruik dat de vorstelijke verjaardag wordt opgeluisterd met een openbare executie. De gegadigde selecteert zichzelf, als Ouf I zich in vermomming onder het volk begeeft en met wangedrag een paar klappen uitlokt. Het noodlot treft een marskramer op doorreis, Lazuli. De

Chabriers L'Etoile door Opera Zuid in Vrijthoftheater

Een avondje lichtzinnige vervreemding

astroloog van Ouf I echter bederft de pret: hij heeft in de sterren gelezen dat wanneer Lazuli sterft, ook Ouf I zal sterven. De twee levens zijn onverbrekkelijk met elkaar verbonden. De executie wordt uiteraard afgelast en vanaf dan wordt Lazuli door de koning in de watten gelegd. Ook geruststellend voor de astroloog, want Ouf I heeft bij testament bepaald dat zijn sterrenwichelaar hem maar één kwartier mag overleven. Ondertussen arriveert in de hoofdstad ook een gezelschap waarin zich incognito de koningsdochter van een vijandelijke buurstaat bevindt. Zij moet worden uitgehuwelijkt aan Ouf I, zodat tussen de beide landen vrede zal heersen. Maar de prinses wordt verliefd op Lazuli, en omgekeerd, en samen vluchten zij. Deze verwickelingen voegen het vleugje Lanting toe, compleet met gedaanteverwisselingen en wat-doet-u-met-mijn-vrouw-in-bed-routine.

De L'Etoile van Opera Zuid brouwt de Python- en Lantingregels - ook absurditeit gehoorzaamt aan een logica respectievelijk de mens is nooit gestoord altijd ondeugend- tot een verrassende mix en ontsnapt zo aan de oppervlakkigheid die vroegere versies gekenmerkt zouden hebben. Christian Jean bijvoorbeeld is ondoorgroendelijk en soms gek als Ouf I. Kimberley Barber speelt de mannenrol van marskramer La-

Kimberly Barber en Gianni Corbisiero raken al zingend op elkaar verliefd in de opera L'Etoile. (foto Stephanie Berger)

zuli. Vervreemdend, dat is - hoewel gemakkelijk - een goede omschrijving. Ook het luchtige, carnavaleske decor draagt hieraan bij. Voeg nog toe het ironiserend en soms oosters aandoend commentaar dat de muziek bij de gebeurtenissen levert, en de kop boven dit stuk zou kunnen luiden: een avondje lichtzinnige vervreemding. Hiermee is Opera Zuid waarschijnlijk dichtbij de intenties van Chabrier gebleven, die immers een warme belangstelling had voor het impressionisme. Overigens ontsnapte minder verheven tijdverdrijf evenmin aan zijn aandacht, getuige de woorden die hij Ouf I in de mond legt: 'Ga maar zitten op onze leuke stoel. Als je lekker zit komt er een spies naar boven, een centimeter of tien, twintig. Dat is het meest aangename wat je kan overkomen.'

Eugène Baak

De première van L'Etoile door Opera Zuid is te zien donderdag 16 september in het Theater alh Vrijthof te Maastricht. Aanvang kwart over acht. Kaarten kosten 48,-

Eeuwige klonters in de saus en gesmolten mars met ijs

Van eerstejaars kok tot keukenprins

Sommigen leren het nooit. Dat zijn de hopeloze gevallen waarvoor de mensa of een erg lieve huisgenoot uitkomst bieden. Anderen zijn gewoon wat traag van begrip en doen er met een beetje pech drie jaar over voor ze een aardappel kunnen koken. Voor deze laatste groep, maar ook voor de eerstejaars studenten die de pretentie hebben om in drie maanden van een absolute nul in de keuken uit te groeien tot een prins of prinses achter het fornuis, schreef Yvonne Kroonenberg samen met haar zus Cassandra een kookboek: 'Eerstejaars koken, basiskookboek voor studenten'.

Ze bestaan dus nog, als we de twee schrijfster mogen geloven. Eerstejaars studenten die net als destijds de achttienjarige Yvonne alles van seks weten, maar nog geen aardappel kunnen klaarmaken. Beginnende kamerbewoners die niet weten dat rijst koken moeilijk is, dat de slappe bladeren van de andijviestronk niet in de pan, maar in de groenteafvalbak thuisshoren en dat rode kool een gerecht is waar alleen een ervaren kok zijn vingers niet aan brandt. De beginnelingen moeten verstandig zijn, vinden de zussen, en een diepvries pak of zakje kant-en-klaar rode kool kopen. Ook moet de keukenprins(-es) in spe zich niet wagen aan het eigenhandig bakken van frikandellen of kroketten. Ga naar de snackbar, luidt het advies, want frituren levert niets dan ellende op: de baklucht blijft een week hangen, in de hele keuken komt een vette aanslag en bovendien is het risico op een binnenbrandje niet gering.

En huilende uienijders, beginnend of gevorderd, kunnen hun tranen drogen. Zij moeten een ongebrande lucifer tijdens het snijden in de mond nemen. "De meningen zijn verdeeld of het de zwavel, het kauwen of dat het je open mond is, die maakt dat je dan minder huilt, maar het is beter dan niets." De taalvaardigheid van la Kroonenberg (Yvonne) is er intussen niet op vooruitgegaan, maar dat proef je niet.

Volgestopt met goede raad, begint in hoofdstuk drie het echte werk voor de eerstejaars kok: het koken. Simpel beginnen, de student niet meteen ontmoedigen met moeilijke gerechten, moeten Kroonenberg en de diëtiste zus Kroonenberg gedacht hebben. Daarom zijn eerst de boterhammen aan de beurt. Daar kan niemand zich een buil aan vallen, want een half brood kan met behulp van een paar blaadjes sla, mayonaise, een restje koude kip en wat kaas uitgroeien tot een stapel 'clubsandwiches' (een mooie naam voor een boterham die niet uit twee, maar drie sneetjes brood bestaat). Vanaf hoofdstuk vijf wordt het serieus en moet er "echt" gekookt worden. Na de eenpansgerechten ("Omdat alles in die ene pan moet gebeuren, kun je niet in de war raken met de volgorde van de handelingen en ze mislukken niet zo gauw") als hutspot, stampot met andijvie, bami en kaasfondue, wordt de moeilijkheidsgraad in het hoofdstuk 'Koken voor gevorderden' nog verder opgevoerd. Heel handig staat bij ieder gerecht in welke volgorde er iets gedaan moet worden. Wie visgoelasi met macaroni en snijbonen wil serveren, maakt eerst de groente schoon, wrijft daarna de vis in met zout om vervolgens het water voor de macaroni op te zetten. Mocht er ondanks al deze uitgebreide en heel eenvoudige, meestal vlot geschreven en leuk geïllustreerde uitleg van de zussen toch nog iets misgaan tijdens de bereiding, dan is er geen reden voor paniek. Het hoofdstuk over 'Mislukt eten' biedt uitkomst bij de meest voorkomende kookrampen. Een aangebrande pan wordt weer schoon door haar met water en een handje soda even te laten koken. Een saus vol klonten moet de eerstejaars student gewoon wegkieperen, net zoals het vlees dat na het braden op een oude schoen lijkt. En de aangebrande aardappelen kunnen nog verwerkt worden tot puree. Is de situatie in de zwartgeblakerde pan echter uitzichtloos, dan "gooi je het zaakje weg en haal je patat".

Riki Janssen

'Eerstejaars koken' door Cassandra Kroonenberg en Yvonne Kroonenberg (176 pagina's). Prijs: f27,90.

AGENDA

donderdag 16 september

Dansweek, 'Plano', Dansend hart, Theater Kumulus, 19.30
L'Etoile, opera, Opera Zuid, Theater aan het Vrijthof, 20.15

vrijdag 17 september

Musica Sacra, Mis en Vespers, Utrechts Studenten Gregoriaans koor en Cappella Traiectina, OL Vrouwekerk, 18.00
Dansweek, 'Plano', Dansend hart, Theater Kumulus, 19.30
Musica Sacra, The Tallis Scholars, OL Vrouwekerk, 20.30
Musica Sacra, Kruisverering, Ensemble Organum, OL Vrouwekerk, 23.00
Musica Sacra, Pianoconcert, Haakon Austbø, St Janskerk, 23.00

zaterdag 18 september

Musica Sacra, Delta Ensemble, Annakerk, 15.00
Musica Sacra, Orgelconcert, Marc Brafield, St Servaaskerk, 16.30
Musica Sacra, Vespers en Mis, Scola Cantorum Roermond, OL Vrouwekerk, 18.00
Musica Sacra, Radio Symfonie Orkest, Theater aan het Vrijthof, 20.30
Dansweek, 'De rivier stroomt door, uiteindelijk', Elsa van der Heijden, Theater Kumulus, 20.30
Musica Sacra, Ensemble 88, St Janskerk, 23.00
Musica Sacra, Ensemble Al Kindi, St Servaaskerk, 23.00

zondag 19 september

Musica Sacra, Mis, Cappella Sancti Servatii, St Servaaskerk, 10.00
Musica Sacra, Mis, Scola Sanctorum Amsterdam, OL Vrouwekerk, 11.30
Musica Sacra, Ensemble Rebel, Lutherse kerk, 13.00
Poëziemiddag, Anna Enquist, Emma Crebolder, Ed Leeftang en Maarten Mourik, 14.30, Boekhandel Arcadia
Musica Sacra, 'Stabat Mater' Il Combattimento Consort, OL Vrouwekerk, 15.00
Musica Sacra, Bachcantate, Utrechts Barok Consort, St Janskerk, 16.30
Musica Sacra, Ensemble Red Byrd, St Servaaskerk, 18.00
Musica Sacra, 'Una Via Crucis', Kodaly Koor Debrecen, Theater aan het Vrijthof

maandag 20 september

'Phaedra', toneelstuk, Kruis van Bourgondië, Kruis van Bourgondië, 20.30

dinsdag 21 september

'Phaedra', toneelstuk, Kruis van Bourgondië, Kruis van Bourgondië, 20.30

woensdag 22 september

Dansweek, 'Koningskinderen', Danscie Limburg, Theater Kumulus, 16.00
'Phaedra', toneelstuk, Kruis van Bourgondië, Kruis van Bourgondië, 20.30

Exposities

'De Gigant Eyck', schilderijen en tekeningen van Charles Eyck, Streekmuseum, Grotestraat 31, Valkenburg, t/m 26 sept
'De beele santenkraam', heiligen en heiligenverering door de eeuwen heen, een tentoonstelling aan de hand van boeken uit de oude collecties van de Universiteitsbibliotheek, t/m 23 okt ma, wo, do, vr 9-18, di 9-21, za 10-14
Joost Beerents, schilderijen, Galerie Contempo, Rechtstraat 96, 5 sept. tot 22 okt., do t/m zo 12.00-17.00
Charlotte le Fèvre, Nathalie Bertrams, Pim Plet, schilderijen, Galerie Tracé, A. Battalaan 31, 5 sept. tot 23 okt., do 14.00-18.00, vrij. en zat. 12.00-17.00
Resti Arts, steengoed, **Floris Meydam**, glas, **Constance Ferdiny**, porselein/steengoed, Galerie SiO2, Rechtstraat 71, 5 sept. t/m 2 okt. wo t/m za 13.00-17.00
Lo van der Linden, beelden, **Marli Hommel**, schilderijen, Galerie de Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, 3 t/m 26 sept., do t/m zo 13.00-17.30
Roger Scheffers, aquarellen, **Ben Rikken**, schilderijen, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, 4 sept. t/m 9 okt., di t/m za 13.30-17.30
Henri Plaat, gouaches, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, 12 sept. t/m 18 okt., do. 16.00-20.00, vr t/m zo 13.00-17.00
Wim Beek, schilderijen, **Jos Beurskens**, beelden, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, 10 sept. t/m 11 okt., vr t/m ma, 13.00-17.30

Film

Speelweek 16 t/m 22 september

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Orlando, dag. 20.00
Bewogen Koper, 20.30
Les nuits fauves, 22.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr.

The fugitive, dag. 18.00, 21.00, za, zo, wo ook 14.30
Indecent proposal, dag. 18.00, 21.15
Bambi, za, zo, wo 14.30
Guilty as sin, dag. 18.00, 21.00, za, zo, wo ook 14.30

Mabi, Kleine Gracht 24A

Sliver, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo ook 14.30
Hot shots 2, dag. 18.30, 21.15
Dennis the menace, za, zo, wo 14.30
The piano, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo 14.30
Dave, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo 14.30

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
The Waterdance, dag. 21.00

Woordmoord

Ik geef het toe, ik maak mijzelf ook regelmatig schuldig aan neologismegebruik, het bezigen dus van termen die ik zelf maar voor de vuist weg bedacht heb en die adequaat mijn ideeën weergeven. Viespik is er zoeen. Wie heeft er nu niet gelijk door wat daarmee bedoeld wordt? Dat het gedoe met nieuwe termen ook kwalijke gevolgen heeft blijkt uit het feit dat onze Universitaire InlichtingenDienst thans in de spelonken onder Bou3 een woordmoordenaar in detentie houdt. Misdaden Tegen De Taal zijn voor de UID immers bijna net zo ernstig als Misdaden Tegen De Menselijkheid. Een UID-agente (die undercover bij een letteren-gerichte vakgroep werkt) kwam op het spoor van de woordmoordenaar dank zij haar vriendin die een pot Pond's Vochtberstellende Crème kocht. Terwijl de agente haar tanden stond te poetsen smeerde haar vriendin de smurrie op haar gelaat. 'Vochtberstellend, vochtberstellend,' mijmerde de UIDster, en plots in woede ontstekend: 'Vochtberstellend!? VOCHTHERSTELLEND!?! Hoeveel van jouw vocht heeft die bagger al hersteld?' Enfin, de bodemlijn zal duidelijk zijn. Die smeerseltjes mogen van alles herstellen, maar zeker geen vocht. Anders zouden ar allang tankers vol van naar de Sahara verscheept zijn. De agente zette zich op het spoor van de woordmoordenaar, en kwam onderweg nog meer corpora delicti tegen. Zo ontdekte zij de Vleugels van Always, en de Riskante Oorlog. Herinnert U zich dat laatste niet? Enkele weken geleden stond in de krant dat dienstplichtigen niet hoefden te participeren in een Riskante Oorlog. Welaan, dat is zoiets als Nat Water, of een Ondernemende Universiteit. Oorlogen zijn per definitie riskant, het enige doel waartoe soldaten getraind worden is om zich in linke situaties te begeven, te schieten, doden. Na zorgvuldig speurwerk greep de UID-agente een gedegeneerde doctorandus in de kladden, een 'copywriter'! Wég met alle copywriters en andere woordmoordenaars. De vlegel die thans vast zit zal naar een heropvoedingskamp in de kelders van UNS50, in de volksmond nog steeds Stammheim-aan-de-Maas, worden gezonden. Daar zal hij worden gedwongen om dagelijks twaalf uur achtereens het Aap-Noot-Mies te declameren. In de cel naast hem zit op dit moment al een frauderende boogleraar die dagelijks tenminste vijftig maal een empirische cyclus moet doorlopen. Dát zal ze leren!

Eva

Terug naar de natuur

De wandeling is nog geen honderd meter oud als een jonge bioloog uit het gezelschap opgewonden begint te roepen: „Visarend links! Visarend links!“. Haastig worden de verrekijkers uit de tassen getrokken en op het donkere puntje in de verte gericht. „Twee visarenden, jongens, twee visarenden,“ klinkt het dan met nog meer opwindend. „Alsof we ze besteld hebben,“ glundert Siegfried Woldhek, de directeur van de Nederlandse afdeling van het Wereld Natuur Fonds. „De visarend is een van de diersoorten die we hier zo graag terug willen als broedvogel. Dit zijn waarschijnlijk twee jonge exemplaren die nog niet trekken en in de buurt van visrijk water de winter doorbrengen. Maar het kan ook het eerste broedende koppel dat zich hier weer heeft gevestigd. Wie weet is na zoveel jaren de visarend weer terug in het land.“ Iedereen is er even stil van. Dat we dit nog mogen meemaken dankzij de TROS.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Woldhek vergeet even dat we ons niet in Nederland, maar in het buitenland bevinden, op de Belgische oever van de Maas bij het gehucht Herbricht. We staan op een soort bordes langs het water, waar wijlen koning Boudewijn de watersnood van 1984 kwam aanschouwen (heeft hij daar in navolging van de Franse premier MacMahon ook de historische woorden „Que d'eau, que d'eau!“ gesproken?). Schuin tegenover ons ligt Itteren en verder naar het zuiden zijn de torens van Maastricht te zien. De rivier heeft hier weinig te bieden. Ze ligt erbij als een ongewenste scheur in de weilanden die tot op de laatste centimeter benut worden door het vee. Aan de Belgische kant zijn de steile oevers zelfs met beton versterkt om afkalving en daarmee ongewenste gebiedsuitbreiding van Nederland tegen te gaan. De grens is immers niet op landkaarten voor eeuwig vastgelegd, maar wordt door de grillig kronkelende rivier bepaald en voortdurend gewijzigd. Nederland en België worden van Maastricht tot Stevensweert gescheiden door de Thalweg, de verbindingslijn tussen de diepste punten in de stroomgeul van de Grensmaas. Scheepvaart is hier onmogelijk, zelfs kano's hebben plaatselijk moeite om tussen de grindbanken door te drijven. Zelfs de allerbrutaalste botenverhuurder durft zelfs de allerdomste toeristen niet durven wijs te maken dat zij gaan wildwatervaren.

We lopen verder in de richting van een onopvallend oobos, dat begrensd wordt door de Maas en de Zuid-Willemsvaart. Dit is het nieuwe natuurgebied Hochter Bampd, een veertig hectare groot voorproefje van wat er straks met de hele Grensmaas over een lengte van meer dan vijftig kilometer moet gebeuren. Het bos is het doel van het uitstapje dat de TROS heeft georganiseerd om reclame te maken voor haar serie: 'Nieuwe natuur in Nederland', die dit najaar in vijf afleveringen wordt uitgezonden. De Hochter Bampd is komende maandag als eerste aan de beurt. De Nederlandse provincie Limburg, merkwaardig genoeg eigenaar van deze verlaten grindgroeve op Belgisch gebied, kan hier

laten zien wat er gebeurt als een eeuw cultuur - het weghalen van grind en zand uit de stroomgeul, het uitbaggeren van diepe grindgaten en het ophogen van uiterwaarden om er weiden en akkers van te maken -, ongedaan wordt gemaakt. Van een hinderlijke scheur in de weilanden en maïsvelden verandert de Maas dan in een grindrivier die weer ruim baan krijgt. Dat plan kan alleen doorgaan als de 35 miljoen ton grind, die Limburg op grond van het Grindakkoord nog verplicht is aan de vaderlandse economie te leveren, dicht aan de oppervlakte wordt gewonnen in plaats van in diepe gaten. De Maas wordt dan weer drie keer zo breed als ze nu is en op de oevers ontstaat weer een arcadisch landschap, waar wilde paarden en oerrunderen grazen. Voor de beplanting zorgt de rivier, die vanaf haar oorsprong op het Plateau van Langres zaadjes meevoert en voor de grazers zorgt de provincie. De eerste Galloway-runderen en Koniks-paardjes lopen al door de Hochter Bampd om ervoor te zorgen dat het oobos niet overwoekerd raakt door wilgen en populieren.

Ook mensen worden toegelaten tot de nieuwe natuur. Onder leiding van beheerder Don Sheperd (nomen est omen) lopen we soppend door het natte gras en bukkend onder de struiken door. Waar de wetten van de jungle gelden, houden TROS-leden takken omhoog voor VPRO-leden die achter hen lopen. Léonie Sazias (LÉ-O-NIE-SA-ZI-AS!!!!) hield voor mij een twijgje op om mijn hoofd en rug te sparen. Even later stond ik op het punt een omgewaaide metersdikke eik, die het pad versperde, voor haar op te tillen, maar een collega van De Trompetter was mij net voor. Na afloop van de wandeling kregen wij (als eersten in Nederland!!!) het filmpje te zien waarop gewone stervelingen tot maandag op moeten wachten. Ik zal er iets van verklappen: Léonie vraagt vijf willekeurige Nederlanders of ze van de natuur houden. „Ja, gaat wel,“ antwoorden die mensen dan spontaan terwijl zij recht in de camera van de TROS kijken. Eén tel later staan zij in de Hochter Bampd. En wie staat daar ook? Ed Nijpels, voorzitter van WWF-Nederland en mederepresentator. Ed is net met de helicopter uit Breda aangevoerd en heeft net even tijd om enkele zinnen in de microfoon te storten. Halverwege de ene zin begint hij al met de volgende, want over een uur moet hij weer terug zijn in Breda om een gouden bruidspaar te feliciteren. Dan lopen de onbekende Nederlanders snel door het bos en mogen ze nog even zeggen dat zij nu meer van de natuur zijn gaan houden.

Zondag ben ik nog eens teruggeweest in de Hochter Bampd. Ik hoorde plotseling iets boven mijn hoofd, keek omhoog en zag een van de visarenden loom terugvliegen naar het oobos. „Verdomme, waar blijft nou die zalm?“ zag ik hem denken.

Jacques Herraets

Loop mee met de makers: TROS-medewerkers en hun gasten in het nieuwe natuurgebied Hochter Bampd (foto Nelis Tutkey)